

**ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
ADMINISTRACIJOS KULTŪROS SKYRIUS**

VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2010 metų veiklos tekstinė

ATASKAITA

www.svencioniuvb.lt

E-paštas: viesoji.biblioteka@svencionys.lt
metodinis@svencioniuvb.lt

**2011
Švenčionys**

TURINYS

BENDROJI DALIS.....	4
I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS.....	5
1. Bibliotekų skaičius.....	5
2. Tinklo pokyčiai.....	5
3. Nestacionarinis aptarnavimas.....	5
4. Neįgalųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas.....	5
5. Struktūros tobulinimas.....	6
II. FONDO FORMAVIMAS.....	6
1. Fondo fiz.vnt.....	6
2. Fondo grožinės lit.fiz.vnt.....	6
3. Fondo šakinės lit.fiz.vnt.....	6
4. Periodinių leidinių fiz.vnt.....	7
5. Aprūpinimas dokumentais.....	7
6. Dokumentų gavimas.....	7
7. Periodinių leidinių gavimas.....	8
8. Naujų dokumentų gavimas.....	8
9. Lėšos gyventojams.....	8
10. Dokumentų nurašymas.....	8
11. Fondo panaudojimas.....	9
12. Saugyklos fondas.....	9
13. Mainų fondas.....	9
14. Atsarginis fondas.....	9
III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS.....	10
1. Gyventojų skaičius.. ..	10
2. Sutelkimo procentas.....	10
3. Vidutinis gyventojų skaičius bibliotekai.....	11
4. Vartotojų aptarnavimas	11
4.1 Vartotojų skaičius.....	11
4.2 Vartotojų sudėties pokyčiai.....	11
5. Apsilankymų skaičius.....	12
6. Lankomumas.....	12
7. Išduotis.....	12
8. Išduotis į namus.....	13

9. Išduotis vietoje.....	13
10. Grožinės literatūros išduotis.....	13
11. Šakinės literatūros išduotis.....	13
12. Periodinių leidinių išduotis.....	13
13. Skaitomumas.....	14
14. Darbo vietos vartotojams.....	14
15. Kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams.....	14
16. Kompiuterizuotos darbo vietos darbuotojams.....	14
17. Vartotojų mokymas.....	15
18. Prieiga ir sąlygos.....	15
19. TBA.....	16
20. Renginiai.....	20
21. Mokamos paslaugos.....	19
22. Bibliotekos įvaizdžio formavimas.....	20
23. Darbas su vartotojais vaikais.....	21
23.1 Vartotojų telkimas.....	21
23.2 Vartotojų aptarnavimas.....	22
23.3 Apsilankymų skaičius.....	22
23.4 Lankomumas.....	22
23.5 Išduotis.....	22
23.6 Skaitomumas.....	23
23.7 Renginiai.....	23
23.8 Netradicinės darbo formos.....	25
23.9 Informacinis darbas.....	26
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA.....	26
1. LIBIS PĮ diegimas.....	26
2. Informacinis fondas.....	27
3. Katalogų ir kartotekų sistema.....	28
4. Bibliografinis informacinis vartotojų aprūpinimas.....	28
5. Internetas.....	29
6. Duomenys apie elektronines paslaugas.....	30
7. Kraštotyros veikla.....	30
V. METODINĖ VEIKLA.....	33
VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS.....	36

VII. PERSONALAS.....	37
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ.....	38
1. Patalpų būklė.....	38
2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius.....	38
3. Patalpų plotas.....	39
4. Lentynų metrų apskaita.....	39
IX. FINANSAVIMAS.....	39
1. Einamosios išlaidos.....	39
2. Kapitalinės išlaidos.....	39
3. Pajamos ir finansavimas.....	39
X. IŠVADOS.....	40

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2010 METŲ TEKSTINĖ VEIKLOS ATASKAITA

Bendroji dalis

PAGRINDINIAI VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS IR FILIALŲ TIKSLAI 2010 METAIS

1. Žinių visuomenės formavimas, užtikrinant sąlygas gyventojams naudotis tradiciniais ir elektroniniais žinių bei informacijos ištekliais.
2. Rašytinio ir kultūros paveldo prieigos visiems gyventojams gerinimas, sukuriant aplinką, skatinančią skaityti ir bendrauti.

2010 METŲ VEIKLOS UŽDAVINIAI

1. Sudaryti palankias sąlygas bibliotekos vartotojų informacinių poreikių tenkinimui.
2. Užtikrinti vartotojams teikiamos informacijos prieinamumą, kokybiškumą ir pilnumą.
3. Kurti bendrą pomėgių aplinką suaugusiems ir vaikams, tam panaudojant visus turimus išteklius, kultūrinę ir netradicinę bibliotekos veiklą.
4. Kaupti ir skleisti informaciją apie Švenčionių kraštą.
5. Įgyvendinti Skaitymo skatinimo programos pagrindinius uždavinius, populiarinant vaikų skaitymo įgūdžius, kultūrinių interesų ir kūrybiškumo ugdymą.
7. Palaikyti ryšius su visuomene ir žiniasklaida.

Ataskaitiniais metais rajono savivaldybės Viešoji biblioteka sėkmingai tesė bendrą Lietuvos bibliotekose įgyvendinamą projektą „Bibliotekos pažangai“ (vykdomas 2007-2011m.). Įsteigta vieša interneto prieiga – Stanislavavo kaimo bibliotekoje, atnaujintas interneto ryšys Kaltanėnų ir Labanoro bibliotekose, gauta nauja kompiuterinė įranga ir įrengta pritaikytos darbo vietos vartotojams.

Viešoji biblioteka ataskaitiniais metais pradėjo teikti Interaktyvias paslaugas vartotojams, įrengta ir naudojamas Dokumentų gražinimo įrenginys (DGI) kartu su vaizdo kamera.

LIBIS diegimo srityje pradėta taikyti automatizuota skaitytojų aptarnavimo sistema Viešojoje bibliotekoje, naudojamas skaitytojo pažymėjimas (bilietas).

Reškutėnų kaimo filiale vykdomas projektas „Vietinių bendruomenių ir bibliotekų bendradarbiavimo skatinimas kuriant bibliotekai ir bendruomenei aktualų skaitmeninį turinį“.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS 2010M.

1. Bibliotekų skaičius.

Atsakaitiniais metais savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle veikė 22 bibliotekos – Viešoji biblioteka, 2 miestų bibliotekos-filialai (Pabradės ir Švenčionėlių mieste), 19 filialų kaime. Sujungtų kaimo filialų su mokyklų bibliotekomis rajone nėra.

2. Tinklo pokyčiai

2010m. savivaldybės Viešosios bibliotekos tinklas nesikeitė.

3. Nestacionarinis aptarnavimas

Kaimo filialams nestacionariai aptarnauti gyventojus per mėnesį yra skiriama viena darbo diena – kiekvieno mėnesio antrasis penktadienis. Nurodytą dieną bibliotekininkai turi galimybę nuvykti pas vyresnio amžiaus ir neįgalius žmones į namus pristatant knygų, žurnalų, laikraščių. Labanoro ir Kaltanėnų filialams per mėnesį nestacionariniam aptarnavimui suteiktos dvi dienos, aptarnauti 2008m. likviduotų rajono tarybos sprendimu Antaliedės ir Karkažiškės bibliotekų vartotojus.

Į pagalbą nestacionariniam aptarnavimui organizuoti bibliotekose pasitelkiami aktyvūs moksleiviai- knygnešiai, bendras jų skaičius 2010m. buvo 118 (2009m.-129). Išduota spaudinių pristatant į namus 7479 egz., šia paslauga naudojosi 503 vartotojai (4,5% nuo bendro vartotojų skaičiaus).

Kilnojamų bibliotekų ir aptarnavimo taškų nesteigiama.

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Pagal Lietuvos Invalidų draugijos Švenčionių skyriaus statistinius duomenis rajone yra 3320 negalią turintys žmonės, iš jų - 103 vaikai. Tik 8% neįgaliųjų žmonių naudojami bibliotekų paslaugomis informacijos paieškai, skaitymui, bendravimui internete, laisvalaikio užimtumui ir pan.

Ataskaitiniais metais bibliotekų paslaugomis naudojosi 256 negalią turintys vartotojai (2,3 % nuo bendro vartotojų skaičiaus). Nuo 2009m. metų Viešojoje bibliotekoje neįgalieji naudojami specialia įrengta viena kompiuterizuota darbo vieta. Ataskaitiniais metais šia įranga naudojosi 8 neįgalūs žmonės.

Pagal savivaldybės Viešosios bibliotekos „Neįgaliųjų socialinės integracijos planą 2010 metams“ nestacionarinis neįgaliųjų ir senyvo amžiaus žmonių aptarnavimas planuojamas visose rajono bibliotekose.

Mažinant socialinę atskirtį neįgaliesiems visuomenėje, Viešoji biblioteka ir filialai neįgaliesiems organizavo renginius. Neįgalieji žmonės aktyviai domėjosi projekto

„Bibliotekos pažangai“ akcijomis - „Saugiai naudojamės elektroninėmis paslaugomis“, „Saugiai naršome ir bendraujame internetu“, „Internetas jūsų sodui“ ir kt. Organizuojant nestacionarinę aptarnavimą neįgaliesiems buvo skiriamas ypatingas dėmesys, atsižvelgiama į skaitymo ir informacijos poreikius.

5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės Viešojoje bibliotekoje

Ataskaitiniais metais Viešojoje bibliotekoje sumažėjo etatų skaičius, Pavoverės kaimo bibliotekoje sumažinta 0,5 vyr. bibliotekininko etato.

Kitų struktūros pokyčių nebuvo.

II. FONDO FORMAVIMAS

Fondo būklė:

1. Iš viso yra regiono fonde - 231777 fiz.vnt. ir 48074 pavadinimai (2009m.- 241456 fiz.vnt. ir 46059 pavad.).

Viešojoje bibliotekoje – 50111 fiz.vnt. ir 37754 pavadinimai (2009 m.- 52729 fiz.vnt. ir 37661 pavad.)

Miesto filialuose - 71325 fiz.vnt. ir 41824 pavadinimai (2009 m. – 71901 fiz.vnt. ir 42008 pavad.).

Kaimo filialuose – 110341 fiz.vnt. ir 38577 pavadinimai (2009 m.- 116826 fiz.vnt. ir 38990 pavad.).

2. Iš viso yra regione grožinės literatūros – 144446 fiz.vnt., sudaro 62,0% fondo (2009m. – 149808 fiz.vnt., 62,0 %).

Iš jų:

Viešojoje bibliotekoje – 24378 fiz.vnt., sudaro 48,6% fondo (2009m.-25341 fiz.vnt., 48,0 %).

Miesto filialuose – 46906 fiz.vnt., sudaro 65,6 %), (2009m.- 47530 fiz.vnt., 66,1 %)

Kaimo filialuose - 73162 fiz.vnt., sudaro 66,4 %), (2009m.- 76937 fiz.vnt., 65,8 %)

3. Iš viso yra regione šakinės literatūros – 57052 fiz.vnt., sudaro 28,3% fondo (2009m.- 61249 fiz.vnt., 28,7 %)

Iš jų:

Viešojoje bibliotekoje – 15640 fiz.vnt., sudaro 31,2% fondo, (2009m.- 17554 fiz.vnt., 33,2 %)

Miesto filialuose – 18264 fiz.vnt., sudaro 25,6% fondo (2009m.- 18806 fiz.vnt., 26,1 %)

Kaimo filialuose – 23148 fiz.vnt., sudaro 20,9% fondo (2009m.- 24889 fiz.vnt., 21,3 %)

4. Iš viso yra regione periodinių leidinių – 30279 fiz.vnt., sudaro 13,0% fondo (2009m.- 30399 fiz.vnt., 12,6 %)

Iš jų:

Viešojoje bibliotekoje – 10093 fiz.vnt., sudaro 20,1% fondo (2009m.- 9834 fiz.vnt., 18,6 %)

Miesto filialuose – 6155 fiz.vnt., sudaro 8,6% fondo (2009m.- 5565 fiz.vnt., 7,7 %)

Kaimo filialuose – 14031 fiz.vnt., sudaro 12,7% fondo (2009m.- 15000 fiz.vnt., 12,8 %)

5. Aprūpinimas dokumentais:

Vienam gyventojui tenka dokumentų – 7,0 fiz.vnt. (iš jų: mieste-6,4, kaime-8,0 fiz.vnt. (2009m.- 8,1 dokumento).

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų – 0,2 fiz.vnt.dokumento ((iš jų mieste-0,23 fiz.vnt., kaime-0,24 fiz.vnt.), (2009m.0,50 dokumento)

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų – 0,008 fiz.vnt. (2009m.-0,008 dokumento)

vienam gyventojui tenka elektroninių dokumentų – nėra.

vienam vartotojui tenka dokumentų – 20,8 fiz.vnt. dokumento; (iš jų:mieste-18,1 kaime- 24,8), (2009m. – 26,3).

6. Dokumentų gavimas

Per metus **įsigyta iš viso dokumentų** - SVB regiono bibliotekose - 7680 fiz.vnt. ir 1072 pavadinimai , (2009 m.- 14387 fiz.vnt. ir 1422 pavad.).

Per metus **įsigyta grožinės literatūros** - 1564 fiz.vnt. ir 668 pavadinimai, (2009 m.- 3953 fiz.vnt. ir 990 pavad.).

Viešojoje bibliotekoje įsigyta –531 fiz.vnt. ir 483 pavadinimai (2009 m.- 966 fiz.vnt. ir 668 pavad.).

Miestų filialuose įsigyta – 564 fiz.vnt. ir 357 pavadinimai (2009 m.- 1086 fiz.vnt. ir 428 pavad.).

Kaimų filialuose įsigyta – 469fiz.vnt. ir 39 pavadinimai (2009 m.- 1901 fiz.vnt. ir152 pavad.).

Per metus **įsigyta šakinės literatūros** – 1135 fiz.vnt. ir 404 pavadinimai (2009 m.- 2848 fiz.vnt. ir 420 pavad.).

Viešojoje bibliotekoje įsigyta – 447 fiz.vnt. ir 173 pavadinimai (2009 m.- 558 fiz.vnt. ir 284 pavad.).

Miestų filialuose įsigyta - 324 fiz.vnt. ir 99 pavadinimai (2009 m.- 654 fiz.vnt. ir 292 pavad.).

Kaimo filialuose įsigyta – 364 fiz.vnt. ir 34 pavadinimai (2009 m.- 1636 fiz.vnt. ir 85 pavad.).

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo Viešoji biblioteka** 2057 fiz.vnt. ir 749 pavadinimai.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo vienas regiono miesto filialas** 1132 fiz.vnt. ir 456 pavadinimai.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo vienas regiono kaimo filialas** 177 fiz.vnt. ir 73 pavadinimai.

7. Per metus gauta periodinių leidinių - 94 pavadinimai ir 4981 fiz.vnt. (2009 m. – 110 pavad. ir fiz.vnt. 7586).

Iš jų:

Viešojoje bibliotekoje – 97 pavadinimų ir 1079 fiz.vnt.(2009 m. –110 pavadinimai, 1382 fiz.vnt.).

vidutiniškai gavo miesto filialas –42 pavadinimus ir 688 fiz.vnt. (2009 m.- 75 pavadinimai, 952 fiz.vnt).

vidutiniškai gavo kaimo filialas – 8 pavadinimų periodinių leidinių ir 133 fiz.vnt. (2009 m. – 18 pavadinimas, 236 fiz.vnt.).

8. SVB naujai gautų dokumentų procentas dokumentų fonde:
nauji dokumentai – sudarė 3,3 % (2009 m. – 6,0 %),

Viešojoje bibliotekoje – 4,1 % (2009 m. - 5,4 %),

Miesto filialuose – 3,2 % (2009 m. – 5,0 %),

Kaimo filialuose – 3,0 % (2009 m. – 6,8 %).

9. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti:

iš viso SVB – 1,47 Lt (2009 m.- 3,23 Lt),

Kultūros ministerijos skirtų lėšų tenka –0,62 Lt (2009 m. – 0,93 Lt),

savivaldybių skirtų lėšų tenka –0,56 Lt (2009 m.- 1,25 Lt),

kiti šaltiniai – 0,30 Lt (2009m. - 1,18 Lt).

10. Dokumentų nurašymas.

Nurašymo priežastys 2010 metais buvo šios:

susidėvėję dokumentai – 53,5 % (2009 m.- 73,5%), praradę aktualumą spaudiniai – 45,4 % (2009 m.- 26,2 %), perduota kitoms bibliotekoms – 1,1 % (2009 m.- nebuvo perduota),vartotojų prarasti dokumentai- 0,3 % (2008m.-0,9 %).

Nurašyta iš viso SVB – 17359 fiz.vnt. ir 656 pavadinimai (2009 m. - 20254 fiz.vnt. ir 436 pavad.

Viešojoje bibliotekoje nurašyta 4675 fiz.vnt. ir 656 pavadinimai, iš jų knygų -2295 fiz.vnt.(2009 m.- 3785 fiz.vnt. ir 525 pavad., iš jų knygos - 1387 fiz.vnt.).

Miesto filialuose nurašyta 2839 fiz.vnt. ir 640 pavadinimai, iš jų knygų – 2054 fiz.vnt. (2009 m. - 8198 fiz.vnt. ir 573 pavadinim.)

Kaimo filialuose nurašyta 9845 fiz.vnt. ir 486 pavadinimai, iš jų knygų – 6349 fiz.vnt. (2009 m. – 8271 fiz.vnt., iš jų 467 pavad.).

11.Fondo naudojimas:

Bendras regiono bibliotekų fondo apyvartos rodiklis – 1,08 (2009m.-1,12)

Viešojoje bibliotekoje – 0,89 (2009 m.- 0,96)

Miesto filialuose – 1, 61 (2009 m.- 1,60)

Kaimo filialuose – 0, 82 (2009 m. - 0,90)

Fondo panaudojimo koeficientas – 108 (2009 m.-112)

Viešojoje bibliotekoje – 89 (2009 m.-96)

Miesto filialuose – 161 (2009 m.-160)

Kaimo filialuose – 82 (2009 m. – 90)

12. SVB saugyklos fondas:

Saugykloje yra dokumentų 9356 fiz.vnt. (2009 m.- 10393 fiz.vnt.).

Per metus saugykloje naujų dokumentų negauta (2009 m. – 30 fiz.vnt.).

Nurašyta per metus dokumentų iš saugyklos fondo - 1037 fiz.vnt.

Saugyklos fondo apyvarta – 0,03 (2009 m. - 0,03).

13. SVB mainų fondas yra 16395 fiz. vnt. (2009m.- 19540 fz.vnt.)

Į mainų fondą per ataskaitinius metus dokumentų gauta nebuvo.

Per metus iš mainų fondo spaudinių į Viešosios bibliotekos fondą neperduota.

Kaimo filialams iš mainų fondo dokumentų neperduota.

Kitoms žinyboms (Vilniaus arkivyskupijos dekanato CARITAS Švenčionių skyriui) iš mainų fondo spaudinių perduota 487 fz.vnt.

Viso nurašyta (kartu su perduotais leidiniais) iš mainų fondo – 3145 fiz.vnt.

14.SVB atsarginis fondas

Savivaldybės Viešojoje bibliotekoje atsarginis fondas į atskirą fondą neskiriamas.

III.VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Regiono gyventojų skaičius. Pagal statistinius duomenis 2010 m.liepos mėn. 1d. rajono gyventojų skaičius buvo 29450 (2009m. – 29672), miestuose gyveno 18350 (2009m. –18436) gyventojų, kaime – 11100 (2009m. – 11236) gyventojai.

62,3 % rajono gyventojų yra miestuose gyvenantys žmonės (Pabradės, Švenčionėlių, Švenčionių miestai).

2. Regiono gyventojų sutelkimo procentas: 37,8 % (2009 m. - 38,1 %).

Viešojoje bibliotekoje – 33,5 % (2009 m. - 35,6 %).

Miesto filialuose – 37,8% (2009 m. - 37,3 %).

Kaimo filialuose – 40,1 % (2009 m.- 40,2 %).

1 lentelė

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	Gyventojų skaičius	Vartotojų skaičius	Aptarnauta gyventojų(%)
1.	Adučiškio	888(-6)	502(+1)	56 %
2.	Bačkininkų	457(-9)	305 (+1)	66 %
3.	Jakelių	364(-49)	119(-27)	32 %
4.	Kaltanėnų	533 (+17)	218(-15)	41 %
5.	Labanoro	406 (nekito)	171(-17)	42 %
6.	Magūnų	478(-19)	111(+4)	23 %
7.	Miežionėlių	645(+5)	271(-1)	42 %
8.	Milkuškų	462(-8)	181(nekito)	39 %
9.	Pašaminės	784(-19)	230(nekito)	29 %
10.	Pavoverės	1076(+118)	274(+6)	25 %
11.	Prienų	371(-84)	96(-11)	26 %
12.	Reškutėnų	406(-5)	237(-2)	58 %
13.	Sarių	605(-21)	225(nekito)	37 %
14.	Stanislavavo	347(+2)	175(nekito)	50 %
15.	Strūnaičio	735(-21)	228(-2)	31 %
16.	Svirkų	644(-12)	242(-7)	37 %
17.	Šventos	585(-10)	169(+9)	29 %
18.	Vidutinės	551(-18)	204(-1)	37 %
19.	Zadvarninkų	761(+3)	496(-5)	65 %
20.	Kaimo filialuose:	11100(-136)	4454(-67)	40 %
21.	Švenčionėlių m.filialas	6236(-8)	2695(+52)	43 %
22.	Pabradės m.filialas	6187(-5)	2007(+3)	32 %
	Miestų filialuose:	12423(-13)	4702(+55)	38 %
23.	Viešoji biblioteka:	5927(-73)	1991(-150)	33 %
	Viso rajone:	29450(-222)	11147(-162)	38 %

3. Vienai bibliotekai vidutiniškai tenka gyventojų mieste –6116 (2009 m.- 6145 gyv.).

Kaime vienai bibliotekai vidutiniškai tenka gyventojai 584 (2009 m. - 591 gyv.).

Gyventojų skaičius bibliotekų aptarnaujamuose mikrorajonuose:

Iki 500 gyventojų mikrorajone turi - 42,1 % filialų,

Nuo 500 iki 700 gyventojų turi – 31,5 % filialų,

Nuo 700 ir daugiau gyventojų turi – 26,3 % filialų.

4. Vartotojų aptarnavimas

4.1 Vartotojų skaičius

2 lentelė

VARTOTOJAI	2010	2009	SKIRTUMAS
VISO RAJONE	11147	11309	- 162
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	1991	2141	- 150
MIESTŲ FILIALAI	4702	4647	+ 55
KAIMŲ FILIALAI	4454	4521	- 67

Vartotojų skaičius rajono bibliotekose mažėjo 2007-2010 metais. Tokie pokyčiai vyksta dėl keletos priežasčių – pastaraisiais metais sumažintos valstybės lėšos Viešajai bibliotekai knygų įsigijimui (ataskaitiniais metais Kultūros ministerija skyrė 20,3 tūkst.Lt.). Brangstant periodikos leidiniams savivaldybės skirtų lėšų šioms išlaidoms užtenka minimaliai, todėl naujų knygų įsigijimui lėšų nebelieka. Įtakos vartotojų skaičiui turi šalyje augantis emigruojančių į užsienio šalis skaičius, kaimų gyventojai išvyksta į didmiesčius dėl darbo paieškos.

4.2 Vartotojų sudėties pokyčiai

Švenčionių rajono teritorijoje yra 3 miestai, todėl 62 % gyventojų yra gyvenantys Pabradės, Švenčionėlių, Švenčionių miestuose.

Miestų bibliotekų vartotojai yra 60 % visų rajono bibliotekų vartotojų (2009m. - 60 %).

Bibliotekų paslaugomis naudojosi įvairius skaitymo, informacijos paieškos, laisvalaikio poreikius turintys vartotojai, 2010m.pagrindinės vartotojų grupės :

Vartotojų grupės:

- Vaikai iki 14m.amžiaus – 26,0 % ,
- Dirbantieji – 23,0 % ,
- Bendrojo lavinimo mokyklų 9-12 klasių moksleiviai – 16,5 % ,
- Bedarbiai, laikinai nedirbantieji – 13,2 % ,
- Pensininkai – 10,5 % ,
- Studentai – 7,4 % ,
- Neįgalieji – 2,3 % .
- Kiti – 1,1 % .

5. Apsilankymų skaičius

3 lentelė

APSILANKYMAI	2010	2009	SKIRTUMAS
VISO RAJONE	130690	127538	+ 3152
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	33778	33574	+ 204
MIESTŲ FILIALAI	42360	39151	+ 3209
KAIMŲ FILIALAI	54552	54813	- 261

Vartotojų apsilankymų bibliotekose skaičius nuo 2009m. kasmet didėja. Ataskaitiniais metais rodiklis išaugo daugiau kaip 3 tūkst. apsilankymų.

Viešojoje bibliotekoje lankytojų skaičius buvo stabilus. 2010m. vyko renovacijos darbai bibliotekos abonemente, skaitykloje, Vaikų literatūros skyriuje todėl daugiau sulaukti lankytojų nebuvo galimybių.

Miestų bibliotekose-filialuose išaugti lankytojų skaičiui, turėjo įtakos 2009m. įrengtos kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams.

Kaimo filialuose lankytojų sumažėjo dėl sumažėjusių lėšų periodikos prenumeratai.

6. Lankomumas

4 lentelė

VIDUTIN. KART.PER METUS	2010	2009	SKIRTUMAS
BENDRAS RODIKLIS RAJONE	11,7	11,2	+ 0,5
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	16,9	15,6	+ 1,3
MIESTŲ FILIALAI	9,0	8,4	+ 0,6
KAIMŲ FILIALAI	12,2	12,1	+ 0,1

Vidutiniškai vartotojai per metus bibliotekoje lankosi nuo 9 iki 17 kartų.

7. Išduotis (fiz.vnt.)

5 lentelė

IŠDUOTA VARTOTOJAMS DOKUMENTŲ	2010	2009	SKIRTUMAS
VISO RAJONE	250398	271839	- 21441
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	44765	50986	- 6221
MIESTŲ FILIALAI	114988	115603	- 615
KAIMŲ FILIALAI	90645	105250	- 14605

Išduoties rodikliai mažėja nuo 2007m. 2010m.išduotis sumažėjo ženkliai, daugiau kaip 21 tūkst.fiz.vnt.

Pagrindinė priežastis - Kultūros ministerijos ir savivaldybės sumažintos lėšos naujų knygų pirkimui ir periodikos prenumeratai.

8. Išduota dokumentų į namus (fiz.vnt.)**6 lentelė**

IŠDUOTA DOKUMENTŲ	2010	2009	Procentais
VISO IŠDUOTA Į NAMUS	182076	194532	73 %
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	30936	32898	69 %
MIESTŲ FILIALAI	77035	77074	67 %
KAIMŲ FILIALAI	74105	84560	82 %

9. Išduota dokumentų vietoje (fiz.vnt.)**7 lentelė**

IŠDUOTA DOKUMENTŲ	2010	2009	Procentais
VISO IŠDUOTA VIETOJE	68322	77307	27 %
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	13829	18088	31 %
MIESTŲ FILIALAI	37953	38529	33 %
KAIMŲ FILIALAI	16540	20690	18 %

Miestų bibliotekų vartotojai apie 30 % išduodamų dokumentų pasinaudojo skaityklose. Kaimo filialuose - 18 % dokumentų išduoties panaudota bibliotekose.

10. Iš viso išduota grožinės literatūros (fiz.vnt., proc.)**8 lentelė**

IŠDUOTA GROŽINĖS LITERATŪROS	2010 m.	PROCENTAIŠ
VISO RAJONE	106073 fiz.vnt.	42 %

11. Iš viso išduota šakinės literatūros (fiz.vnt.,proc.)**9 lentelė**

IŠDUOTA ŠAKINĖS LITERATŪROS	2010 m.	PROCENTAIŠ
VISO RAJONE	39126 fiz.vnt.	16 %

12. Iš viso išduota periodinių leidinių (fiz.vnt.,proc.)**10 l lentelė**

IŠDUOTA PERIODINIŲ LEIDINIŲ	2010 m.	PROCENTAIŠ
VISO RAJONE	105199 fiz.vnt.	42 %

13. Skaitomumas

11 lentelė

VIDUTINIŠKAI PER METUS	2010	2009	SKIRTUMAS
VIDUTINIŠKAI RAJONE	22,4	24,0	-1,6
VIEŠOJI BIBLIOTEKA	22,4	23,8	-1,4
MIESTŲ FILIALAI	24,4	24,8	-0,4
KAIMŲ FILIALAI	20,3	23,2	- 2,9

2005-2009m. vartotojų skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose buvo vidutiniškai 24 dokumentai per metus. Ataskaitiniais metais rodiklis mažėjo, vidutiniškai 22 dokumentai per metus.

14. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius.

Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais vartotojams skirtų darbo vietų skaičiuose prie kompiuterių skaičius padidėjo, yra 269 vietos (2009m. buvo - 267). Ataskaitiniais metais įsteigti daugiau darbo vietų bibliotekų vartotojams buvo galimybė dėl projekto „Bibliotekos pažangai“ tęstinumo, įrengta vieša interneto prieiga Stanislavavo kaimo filiale.

- Viešojoje bibliotekoje darbo vietų skaičius vartotojams – 46 (2009m. - 46),
- Miestų filialuose darbo vietų vartotojams – 61 (2009m. - 61),
- Kaimų filialuose darbo vietų vartotojams – 162 (2009m -160) .

15. Vartotojams skirtų kompiuterizuotų vietų skaičius.

Bendras kompiuterizuotų darbo vietų skaičius vartotojams 2010m. rajono bibliotekose -67. Prijungtų prie interneto ryšio kompiuterizuotų darbo vietų vartotojams - 63 vietos.

Viešojoje bibliotekoje vartotojams kompiuterizuotų darbo vietų skaičius -19, t.sk. Vaikų literatūros skyriuje vartotojams kompiuterizuotų darbo vietų skaičius – 8.

Miestų bibliotekose vartotojams kompiuterizuotų darbo vietų skaičius – 13 (2009m. buvo 13), yra interneto ryšys.

Kaimo filialuose vartotojams kompiuterizuotų darbo vietų skaičius – 35 (2009m.-28), iš jų 31 prijungta prie interneto ryšio.

16. Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams

Bendras kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams 2010m.-40, iš jų -40 su interneto ryšiu.

- Viešojoje bibliotekoje kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams-21, iš jų su interneto ryšiu -21.
- Miestų bibliotekose kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams - 6, iš jų – 6 su interneto ryšiu.

- Kaimo filialuose kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams -13, iš jų – 13 su interneto ryšiu.

Ataskaitiniais metais bendras stacionarių ir nešiojamų kompiuterių skaičius bibliotekų tinkle- 107 vnt.

17. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

Daugelis vartotojų bibliotekose buvo apmokyti pagal projektą „Bibliotekos pažangai“. Mokymų dalyviai naudojami mokomąją medžiagą, knygomis ir kitomis priemonėmis, kurias gavo kiekvienas kursų lankytojas. Aktyviai gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymus organizavo Pabradės ir Švenčionėlių miestų, Reškutėnų, Zadvarninkų, Miežionėlių, Strūnaičio kaimo filialų bibliotekininkės. Mokymų dalyviai gavo pažymėjimus, apmokyta per metus 156 vartotojai, iš jų kaimo filialuose – 50.

Kiekvienoje bibliotekoje turinčiai viešą interneto prieigą vyko „Sodros“ elektroninio gyventojų aptarnavimo mokymai. Bibliotekininkės perteikė turimas žinias ir informaciją apie naudojimąsi šia sistema vartotojams.

Besinaudojančių Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) sistema skaičius taip pat auga, todėl šios srities specialistai organizavo mokymus bibliotekose (Viešojoje bibliotekoje, Pabradės, Švenčionėlių miestų fil., Sarių, Miežionėlių, Adutiškio, Zadvarninkų, Reškutėnų, Strūnaičio k.fil.).

Bendras bibliotekų vartotojų mokymams naudotis paslaugomis ir kompiuterinė įranga valandų skaičius per metus – 1758 val. (2009m.-356 val.).

- Viešojoje bibliotekoje vartotojų mokymams per metus - 211 valandų (2009m.-82 val.).
- Miestų bibliotekose vartotojų mokymams per metus – 872 valandos (2009m.-57 val.).
- Kaimo bibliotekose-filialuose vartotojų mokymams per metus – 675 valandos (2009M.-217 val.).

18. Prieiga ir sąlygos

Ataskaitiniais metais Viešosios bibliotekos ir filialų lankytojai buvo aptarnaujami pagal darbo grafikuose nustatytą laiką.

Viešoji biblioteka vartotojus aptarnauja kasdien, išskyrus sekmadienį, valstybines šventes ir sanitarinę dieną. Vartotojų aptarnavimo laikas pirmadienį – penktadienį 10.00-18.00 val., šeštadienį – 10.00 -17.00val.

Miesto bibliotekos filialai vartotojus aptarnauja pirmadienį – penktadienį 10. 00-18. 00 val., šeštadienį 10. 00 -17.00 val., sekmadienis – poilsio diena. Vartotojai neaptarnaujami švenčių dienomis ir sanitarinės dienos metu.

Kaimo filialų darbo laikas nustatomas atsižvelgiant į aptarnaujamo mikrorajono vartotojų poreikius, mokyklų, seniūnijų, regioninių parkų, kitų įstaigų darbo laiką. Kiekvienas filialas turi

suderintą su Viešosios bibliotekos administracija darbo laiko grafiką. Trumpesnis vartotojų aptarnavimo laikas yra kaimo filialuose, kuriuose dirbama 0,5 etato krūviu (Magūnų, Prienų, Jakelių, Pavoverės).

Sanitarinė diena numatyta visose bibliotekose, paskutinę mėnesio darbo dieną.

Antrasis mėnesio penktadienis bibliotekose yra nestacionarinio vartotojų aptarnavimo diena. Labanoro ir Kaltanėnų filialuose nestacionarinio aptarnavimo dienos yra dvi – antras ir trečias mėnesio penktadienis dėl 2008m. likviduoto Antaliedės filialo, tolimesnių kaimų ir vienkiemų vartotojams daugiau laiko skiriama pristatyti spaudinius į namus.

Informacija apie bibliotekų darbo laiką nuolat atnaujinama Viešosios bibliotekos interneto svetainėje www.svencioniuvb.lt

19. TBA

Išsiųsta užsakymų kitoms bibliotekoms ataskaitiniais metais – 115 fiz.vnt. (2009 m. - 103).

Gauta dokumentų iš kitų šalies bibliotekų – 111 fiz.vnt. (2009 m.- 85), iš jų originalų – 93, kopijų – 18.

Iš kitų bibliotekų užsakymų negauta.

Negauti užsakyti leidiniai- 4 fiz.vnt., tai buvo neišduodami vieninteliai leidinių egzemplioriai iš Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios ir Nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos fondų.

Viešojoje bibliotekoje ataskaitiniais metais TBA paslauga naudojosi 34 vartotojai, tai universitetų ir kolegijų iššestinių studijų studentai. Dažniausiai pageidaujama literatūra socialinio darbo, etnokultūros, specialių poreikių vaikų ugdymo, istorijos, ekologijos ir kt. temomis.

20. Renginiai

12 lentelė

	VISO RENGINIŲ	KOMPLEK- SINIŲ REN.	ŽODINIŲ RENGINIŲ	VAIZDINIŲ RENGINIŲ
VIEŠOJI B-KA	146	41	19	86
MIESTŲ FIL.	267	75	33	159
KAIMŲ FIL.	904	31	420	453
RAJONE:	1317	188	431	698

Rajono bibliotekose 2010m. organizuoti žodiniai, vaizdiniai ir kompleksiniai renginiai skirti atskiroms vartotojų grupėms. Populiariausi iš jų buvo garsiniai skaitymai, knygų parodos, rankdarbių ir vaikų kūrybinių darbų parodos, knygų pristatymai, skaitytojų šventės, susitikimai su literatais, dailės ir fotografijų parodos - ekspozicijos.

Bendras renginių skaičius ataskaitiniais metais bibliotekose – 1317.

Viešojoje bibliotekoje – 146, (11% nuo bendro renginių skaičiaus), miestų filialuose – 267 (20%), kaimo filialuose – 904 (68%).

Per metus bibliotekų renginiuose apsilankė 12535 lankytojai, tai yra 10 % bendro bibliotekų lankytojų skaičiaus. Miestų bibliotekų (Pabradės, Švenčionių, Švenčionėlių) renginiuose apsilankė 3% visų lankytojų. Kaimo bibliotekose 18% lankytojų pasirinko renginius laisvalaikio užimtumui ir savišvietai.

Pagrindinės Viešosios bibliotekos ir filialų renginių temos 2010 metais:

- Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metis,
- Žalgirio mūšio 600 metų sukakties paminėjimas,
- Tarptautinė vaikų knygos diena,
- Nacionalinė bibliotekų savaitė,
- Tarptautinė vaikų gynimo diena,
- Šiaurės šalių bibliotekų savaitė,
- Skaitytojų į biblioteką įrašymo šventės,
- Etnokultūriniai renginiai,
- Knygų pristatymai, aptarimai, garsiniai skaitymai,
- Informaciniai renginiai, projekto „Bibliotekos pažangai“ akcijos, viktorinos, konkursai.

Populiariausi vaizdiniai renginiai yra parodos (53% nuo bendro vaizdinių renginių skaičiaus), tai populiarių lietuvių ir užsienio rašytojų naujausi leidiniai, rajono fotografų kūrybiniai darbai, moksleivių dailės būrelių, tautodailininkų darbų ekspozicijos.

2010 metais paminėtos Žalgirio mūšio 600-osios ir Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-osios sukaktys. Viešojoje bibliotekoje parengta ir perskaityta literatūros apžvalga „Žalgirio mūšis mene ir literatūroje“, veikė spaudinių parodos „Lietuvos vardo beieškant“ (Švenčionėlių m. fil.), „Viduramžių Lietuva“, „Išbandymus įveikusi laisvė“ (Pabradės m. fil.). Svirkų kaimo bibliotekoje-filiale vyko literatūrinė - muzikinė kompozicija „Šalis laisva, prie Baltijos krantų“, parengtos teminės lentynos „Mano Lietuva – bočių šalis“, „Amžių šlovė ir garbė“ (Stanislavavo k. fil.) ir pan.

Ataskaitiniais metais Švenčionių miesto šventės metu Viešoji biblioteka visuomenei organizavo literatūrinę popietę „Čia mano miestas su eilėmis, dainomis ir saule...“ netradicinėje erdvėje, miesto parke. Savo kūrybą pristatė 6 šio krašto literatai - eiliuotojai. Švenčionėlių miesto literatai dalyvavo popietėje „Poezija lyg antrasis gyvenimas“. Popietės metu eiliuotojai skaitė naujausius savo kūrinius, pristatyta naujai išleista Rytų Aukštaitijoje gyvenančių literatų kūrybos rinktinė „Rudens taku“.

Kraštietės, profesorės, etnologės Pranės Dundulienės 100 – ojo jubiliejaus proga Švenčionių krašte organizuoti renginiai. Viešojoje bibliotekoje kartu su Lietuvos istorijos instituto Etnologijos skyriaus darbuotojais organizuota Tarptautinė konferencija „Etnologija: istorija, dabartis ir perspektyvos“, dalyvavo etnologai, kraštotyrininkai, istorijos specialistai iš Ukrainos, Baltarusijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Suomijos.

Lankytojų dėmesį bibliotekose visada patraukia tautodailininkų, fotografijos darbų parodos. Švenčionių miesto bibliotekoje - filiale kartu su Vilniaus apskrities Kultūros centru pristatyta Lietuvoje žinomų tapytojų Dalios Morkvėnienės ir Vladimiro Azanovo dailės darbų paroda „Veidrodis“. Kartu su fotomenininkų klubu „Fotomanija“ parengta Vytauto Kaziėlos fotodarbų paroda „Kartą Alpėse“ (Viešoji biblioteka, Švenčionių m. fil., Adučiškio k. fil.). Jaunųjų fotomenininkų gimnazistų D. Umbraso ir A. Gudelytės fotodarbų parodos eksponuotos Švenčionių m. filiale.

Pabradės miesto bibliotekos lankytojai susipažino su miesto Socialinės globos namų auklėtinių rankdarbių paroda „Tegul pasaulyje grožio daugėja“. Zadvarninkų kaimo filiale pristatyta rankdarbių paroda „Nėrinių pasaulyje“, vaikų rudens gėrybių darbėlių paroda „Rudens stebuklai“, etnoklubo „Nykštukas“ adventinių vainikų ir kalėdinių atvirukų parodos. Reškutėnų, Adučiškio, Strūnaičio, Miežionių kaimo filialuose parengtos kaimo tautodailininkų – audėjų, mezgėjų, medžio drožėjų darbų parodos.

2010m. Nacionalinės bibliotekų savaitės tema - „Biblioteka yra Tavo“. Viešojoje bibliotekoje Z. Žemaičio gimnazijos moksleiviai dalyvavo netradicinėje pamokoje „Knygą tiesiančios rankos“, perskaityta literatūros apžvalga „Nauja knyga - koks džiaugsmas!“. Pokalbiai su jaunimu „Biblioteka mano gyvenime“, „Iš čia sklinda knygos šviesa“ vyko Sarių k. filiale ir Pabradės m. bibliotekoje. Atkreipti skolininkų dėmesį į bibliotekas Nacionalinės bibliotekų savaitės metu bibliotekininkai organizavo akcijas „Užuomaršų savaitė“ (Šventos, Pašaminės, Sarių, Milkluškų ir kt. fil.).

Daugelyje miesto ir kaimo bibliotekų Nacionalinės bibliotekų savaitės metu vyko Atvirų durų dienos, Informacijos valandos „Biblioteka yra Tavo“ ir kiti informaciniai renginiai.

Skaitymui skatinti ir populiarinti bibliotekose buvo pasirinkta įvairios renginių formos – grožinės literatūros parodos, pokalbiai ir diskusijos apie knygas, populiariausių knygų aptarimai.

Tradiciniai Metų knygos rinkimai tapo populiariūs skaitančiai visuomenei ir sulaukia kasmet nemažai dėmesio. Šiai atrankai pateikta Jaroslavo Melniko „Tolima erdvė“, Sigitos Parulskio „Murmanti siena“, Paulinos Pukytės „Netikras zuikis“, Kristinos Sabaliauskaitės „Silva rerum“, Renatos Šerelytės „Mėlynbarzdžio vaikai“. Dalyvaujant šiuose rinkimuose Pabradės m. filiale popietės „Knygos žavesys“ metu aptarta R. Šerelytės knyga „Mėlynbarzdžio vaikai“. Zadvarninkų

kaimo filiale nuolat organizuojami knygų aptarimai ir pokalbiai, tai P. Dundulienės „Duona lietuvių buitėje ir papročiuose“, D. Vaitkevičiūtės „Moterys meluoja geriau“, A. de Saint-Egziuperi „Laimingasis princas“, L. Kaaberbol „Dina, gėdytojos duktė“, A.Škėmos „Balta drobulė“, V.Žilinskaitės ir kitų rašytojų kūryba.

Populiarūs bibliotekose renginiai sveikos gyvensenos temomis. Adučiškio kaimo filiale vyko susitikimas su gydytoja psichiatre Nijole Bučelyte, paskaitos tema „Žmogus ir jį supanti aplinka“. Taip pat įdomiai šiame filiale organizuotas susitikimas su „Žolinčiaus klubo“ prezidente žolininke D. Kundrotiene. Renginio metu susipažinta su vaistažolių poveikiu, namų sąlygomis pagamintomis vaistažolėmis. Susitikimas su medike, bendruomenės slaugytoja R. Zenkevič vyko Vidutinės kaimo filiale, popietė „Būkime sveiki“, susitikimas su gydytoja R.Paškevičiene - Kaltanėnų kaimo filiale.

Daugelyje bibliotekų parengtos spaudinių parodos „Gamta - sveikatos namai“ (Svirkų k.fil.), „Kad augtume sveiki“ (Švenčionių m. fil.), „Būti sveikam – būti savimi“ (Viešojo biblioteka), piešinių paroda „Būsiu sveikas“ (Zadvarninkų k. fil.) ir pan. Viešojoje bibliotekoje sveiko gyvenimo būdo populiarinimui parengta ir perskaityta literatūros apžvalga „Netradicinė medicina literatūroje“ bei parengtos spaudinių parodos „Būti sveikam – būti savimi“, „Gyvenu tik vieną kartą“ (Pasaulinei nerūkymo dienai), „Narkotikai – bilietas tik į vieną pusę“, „Iš kvaišalų liūno – klystkeliais“ (Pasaulinei kovos su AIDS dienai).

Ataskaitiniais metais Viešojoje bibliotekoje vyko savivaldybės organizuoti visuomenei Nacionalinio diktanto ir Konstitucijos egzamino renginiai.

21. Mokamos paslaugos

2010 metais daugelis bibliotekų teikė vartotojams mokamas paslaugas pagal Švenčionių r. savivaldybės tarybos sprendimais patvirtintus įkainius. Ataskaitiniais metais 2010m. kovo 25d. sprendimu Nr.T-55 „Dėl Švenčionių r. savivaldybės tarybos 2001m.gruodžio 20d. sprendimo Nr.113 „Dėl Švenčionių rajono kultūros įstaigose teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“ papildymo“, nustatyta mokama paslauga - vartotojo pažymėjimo (bilieto) ir jo dublikato išdavimas (suaugusiems kaina – 3 Lt vaikams – 2 Lt, pensininkams, neįgaliesiems - nemokamas). Ši mokama paslauga pradėta naudoti Viešojoje bibliotekoje 2010m.liepos mėn. 1d.

Mokamų paslaugų teikiamų bibliotekose sąrašas:

- vartotojo pažymėjimo (bilieto) ir jo dublikato išdavimas;
- dokumentų kopijavimas;
- dokumentų spausdinimas kompiuteriu;
- dokumentų įrišimas ofisiniu būdu;
- dokumentų užsakymas per Tarpbibliotekinį abonementą (TBA);

- dokumentų laminavimas;
- prekyba leidybine produkcija.

Viešojoje bibliotekoje teikiamos visos sąraše nurodytos mokamos paslaugos.

Pabradės ir Švenčionėlių miesto bibliotekose teikiamos šios mokamos paslaugos:

- dokumentų kopijavimas;
- dokumentų spausdinimas kompiuteriu;
- dokumentų laminavimo paslaugos.

Nuo 2009 m. mokamos dokumentų kopijavimo paslaugos pradėta teikti viešojo interneto prieigos taškuose (VIPT) Pašaminės, Miežionėlių, Sarių kaimo filialuose. 2010m. mokamas dokumentų kopijavimo paslaugas teikė kaimo bibliotekos, turinčios kopijavimo įrangą gautą iš projekto „Bibliotekos pažangai“ (Adučiškio, Svirkių, Zadvarninkų, Reškutėnų ir kt.).

Ataskaitiniais metais už mokamas paslaugas Viešojoje bibliotekoje, miestų, kaimų filialuose per metus gauta 2302,00 Lt pajamų (2009m.-1200 Lt). 66% lėšų už mokamas paslaugas buvo gauta Viešojoje bibliotekoje. Šiomis paslaugomis per metus naudojosi 11% vartotojų.

22. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene.

Viešosios bibliotekos svetainėje **www.svencioniuvb.lt**. nuolat atnaujinama pagrindinė informacija vartotojui apie organizuojamus renginius bibliotekose, vartotojų aptarnavimo laiką, paslaugas ir pan.

2010 m. svetainė aplankyta 42647 kartus (2009m.-17111 kartų). Papildomai informacija apie kiekvieno einamojo mėnesio renginius Viešojoje bibliotekoje, Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekose pateikiama savivaldybės interneto svetainėje **www.svencionys.lt**.

Reklamai naudojami bibliotekose pagaminti renginių skelbimai, skrajutės, lankstukai. Taip pat bibliotekos aprūpintos projekto „Bibliotekos pažangai“ reprezentacinėmis priemonėmis-reklaminiais stovais interneto prieigos taškuose, akcijų plakatai ir skelbimai, saugaus interneto priemonės, renginių kvietimai, atmintinės, gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymų organizavimo reklama ir pan.

Formuojant bibliotekų įvaizdį ir palaikant ryšius su visuomene panaudota renginių reklama. Bibliotekų renginių informacija ir skelbimai platinami kultūros įstaigose, bendrojo lavinimo mokyklose, savivaldybėje, Švenčionių profesinio rengimo ir Papildomo ugdymo centruose. Darbo vietose vartotojams platinamos reklaminės renginių skrajutės, kvietimai, atmintinės vartotojui ir pan.

Daugelyje bibliotekų veikia vaikų užimtumo klubai (Švenčionėlių, Pabradės, Zadvarninkų, Reškutėnų, Milkuškų, Stanislavavo, Prienų ir kt.). Šiai užimtumo veiklai organizuoti išleista vaikų ir lėlių teatrų repertuarai - programėlės ir jų aprašymai. Miestų bibliotekose reklamuota užsiėmimų vaikų žaislotekose veikla.

Kuriantis kaimo bendruomenėms dažnai bibliotekininkai tampa šių bendrijų pirmininkais. Todėl bibliotekoms atsiranda daugiau galimybių palaikyti glaudžius ryšius su visuomene. Adutiškio kaimo filiale bibliotekos vedėja atstovaudama kaimo bendruomenę turi rėmėją - Vilniaus įgulos karininkų ramovės ansamblį "Guostė", kolektyvas teikia paramą bibliotekai dovanodamas žurnalus „Varpas“, „Karys“, „Krašto apsauga“, dalyvauja renginiuose su koncertine programa.

2010 metais spaudoje publikuota 16 straipsnių apie bibliotekų veiklą (2009m.-15 str.). Straipsniai publikuoti dienraštyje „Lietuvos aidas“, rajono laikraščiuose „Švenčionių kraštas“ ir „Žeimenos krantai“. Paminėtini „Noriu palikti pėdsaką žemėje“ (renginys Viešojoje bibliotekoje), „Adutiškio bibliotekai žmonės dovanoja knygas“ (apie paramą bibliotekai), „Profesorei P.Dundulienei skirta tarptautinė konferencija – Švenčionyse“ (apie konferenciją Viešojoje bibliotekoje) ir kt. Bibliotekų specialistų straipsnių skaičius-5, iš jų Viešosios bibliotekos specialistų - 4. Korespondentų publikuota 11 straipsnių bibliotekų aktualiais klausimais.

23. Darbas su vartotojais vaikais

23.1 Vartotojų telkimas

13 lentelė

	Yra vaikų iki 14 m. amžiaus	Sutelkta vartotojų vaikų	Vaikų sutelkimo %
Pabradės m.fil.	956	595	62,2 %
Švenčionėlių m.fil.	1150	712	62,0 %
Vaikų lit.skyrius	807	554	68,6 %
Kaimo filialai	1256	1047	83,3 %
Viso rajone :	4169	2908	69,7 %

2010m. savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle sutelkta 2908 vartotojai vaikai (2009m.-3067). Vartotojai vaikai iki 14m.amžiaus yra 26% visų bibliotekų vartotojų. Nuo 2008m. skaitančių bibliotekose vaikų skaičius kasmet mažėja.

Bibliotekų paslaugomis naudojasi 70% vaikų iki 14m. amžiaus gyvenančių mieste ir kaimų vietovėse. Vaikų literatūros skyriuje sutelkta 68%, miestų bibliotekose - 62%, kaimo filialuose - 83% vaikų. Miestuose gyvenantys vaikai naudojasi mokyklų bibliotekomis, kaime vaikai renkasi biblioteką skaitymui ir laisvalaikio užimtumui.

23.2 Vartotojų aptarnavimas

14 lentelė

Vartotojų skaičius	2010	2009	Skirtumas
Vaikų lit.skyrius	554	615	-61
Miestų filialai	1307	1324	-17
Kaimų filialai	1047	1128	-81
Rajone	2908	3067	-159

Vartotojų vaikų bibliotekose ataskaitiniais metais sumažėjo 159 vartotojais. Šis rodiklis yra mažėjantis nuo 2008 metų. Dalis skaitančių vaikų pagal nustatytą amžių pereina į kitą vartotojų grupę, todėl šie statistiniai rodikliai nuolat kinta.

23.3 Apsilankymų skaičius

15 lentelė

Lankytojai	2010	2009	Skirtumas
Vaikų lit.skyrius	15967	14303	+1664
Miestų filialai	12546	12504	+42
Kaimų filialai	20678	19307	+1371
Rajone	49191	46114	+3077

Vaikų iki 14m.amžiaus apsilankymai yra 38% vartotojų apsilankymų bibliotekose.

Vaikų apsilankymų statistinis rodiklis 2008m.padidėjo, 2009m.-sumažėjo, 2010m.-padidėjo. Tokiems rodiklių pokyčiams nuolat įtakos turi knygų fondų atnaujinimas, periodinių leidinių pasiūla, viešos interneto prieigos panaudojimas ir pan.

23.4. Lankomumas

16 lentelė

	2010	2009	Skirtumas
Vaikų lit. skyrius	28,8	23,2	+5,6
Miestų filialai	9,6	9,4	+0,2
Kaimų filialai	19,7	17,1	+2,6
Rajone	16,9	15,0	+1,9

Vidutiniškai per metus vartotojai vaikai bibliotekoje apsilanko 16 kartų.

Dažniausiai lankomasi Vaikų literatūros skyriuje – 28 kartus per metus, miestų filialuose- daugiau kaip 9 kartus, kaimo filialuose – 19 kartų.

23.5. Išduotis

17 lentelė

Išduota dokumentų	2010	2009	Skirtumas
Vaikų lit.skyrius	8408	8771	- 363
Miestų filialai	28454	28667	- 213
Kaimų filialai	28317	32932	- 4615
Rajone	65179	70370	- 5191

2010m. 26% išduotų knygų, periodinių leidinių bibliotekose buvo naudojami vartotojų vaikų skaitymui. Ataskaitiniais metais išduotis bibliotekų tinkle sumažėjo 5191 fiz.vnt., miestų

bibliotekose didesnių pokyčių nebuvo, kaime išduotis mažėjo dėl periodinių leidinių ir naujų knygų trūkumo. Išduoties statistiniai rodikliai kasmet mažėja nuo 2005m., pastaruoju metu daugėja vaikų kurie pirmenybę bibliotekose teikia internetui, bet ne skaitymo poreikiams.

23.6. Skaitomumas

18 lentelė

Vidutiniškai per metus	2010	2009	Skirtumas
Vaikų lit.skyrius	15,1	14,2	+0,9
Miestų filialai	21,7	21,6	+0,1
Kaimų filialai	27,0	29,1	- 2,1
Rajone	22,4	22,9	- 0,5

Vidutiniškai per metus vartotojai vaikai perskaito 22 knygas (2009 m.-23). Skaitomumo rodiklis 2005-2008m. kilo (iki 24,8 knygų per metus), 2009-2010m.-mažėjo (iki 22,4). Pokyčiams įtakos turėjo sumažintos valstybės lėšos naujų knygų pirkimui, interneto paslaugų bibliotekose plėtra ir naudojimas.

23.7 Renginiai

19 lentelė

	Viso renginių	Kompleksinių renginių	Žodinių renginių	Vaizdinių renginių
Vaikų lit.skyr.	81	14	22	45
Miestų filialai	118	7	35	76
Kaimų filialai	358	50	147	161
Rajone	557	71	204	282

Statistiniai rodikliai rodo, kad 42% bibliotekose vykusių vaizdinių, žodinių, kompleksinių renginių buvo skirti vaikų iki 14m. skaitymo skatinimui, ugdymui, užimtumui, meninei saviraiškai ir pan. Apie 12% lankytojų vaikų bibliotekose yra apsilankę įvairiuose renginiuose.

Pagrindinės renginių temos ataskaitiniais metais - Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metis, Žalgirio mūšio 600m. jubiliejinė sukaktis, Tarptautinė vaikų knygos diena; Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, „Vasaros skaitymai – 2010“ akcija; lėlių ir vaikų dramos teatrų renginiai ir kt.

Pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metį ir Žalgirio mūšio 600m. istorinę sukaktį rajono bibliotekos dalyvavo Viešosios bibliotekos skelbtame piešinių konkurse „Tai Lietuva, kurioj gimiau ir augu...“. Konkurse dalyvavo miestų ir kaimo bibliotekos, dalyviai buvo skirstomi pagal amžiaus grupes – II-IV klasių ir V-VII klasių. Konkurso darbų parodos vyko Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialuose, Vaikų literatūros skyriuje. Geriausiais pripažinti kaimo bibliotekų grupėje - Svirku, Adutiškio, Reškutėnų, Prienų, Šventos jaunųjų menininkų darbai. Miestų bibliotekose kūrybiškiausių darbų autoriai yra moksleiviai lankantys meno mokyklų Dailės klases.

Svarbioms istorinėms datoms pažymėti bibliotekose veikė spaudinių parodos: „Istorinė Kovo 11-oji“, „Po tūkstantmečio ženklų“, „Senųjų pilių kraštas“ (Pabradės m.fil.), „Lietuvos

istorijos puslapiai”, O, Lietuva – gyva iš Nemuno genties” (Švenčionėlių m. fil.), „Teskamba Laisvės varpas“ (Vaikų lit. skyr.), „Žuvę už Tėvynę – amžinai gyvi“ (Šventos k. fil.), „Laisvės vėliavoj trispalvėj“ (Miežionėlių k. fil.) ir kt.

Vaikų literatūros skyriuje popietė-viktorina „Lietuva – viena ir vienintelė“ vyko pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metį. Literatūrinė valandėlė ir popietė „Mano knygoje – visa Lietuva“, „Neškime Lietuvą savo širdyse“ vyko Švenčionėlių m. filiale ir Strūnaičio k. filiale. Vaikų pomėgių klubas „Spindulėlis“ Adučiškio kaimo filiale organizavo susitikimą su kraštotyrininke T. Pivoriūnaite ir istoriku B. Juršėnu, parengė vaikų piešinių parodą „Kai prabyla širdys“. Milkuškų kaimo filiale moksleiviai dalyvavo rašinių konkurse „Aš ir mano Lietuva“.

Tarptautinei vaikų knygos dienai bibliotekose organizuojami renginiai atskiroms vaikų grupėms. Paminėtini: tradicinė popietė „Knygoje mano pasaulis“ (Pabradės m. fil.), popietės - „Aš – tai pasaulis“ (Vaikų lit. sk.), „Knygos – mano stebuklingos akys“ (Švenčionėlių m. fil.), „Vaikiškų knygų karuselė (Zadvarninkų k. fil.), „Gyvenu su knyga“ (Milkuškų k. fil.), „Skaitytas knygas prisimenant“ (Bačkininkų k. fil.) ir kt.

Nacionalinės bibliotekų savaitės „Biblioteka yra Tavo“ metu vaikams vyko pažintinės ekskursijos, informacijos dienos, interneto valandos, garsiniai skaitymai, teatralizuoti knygų pristatymai, pokalbiai, literatūrinės valandėlės. Vaikų literatūros skyriuje savaitės metu vaikai lankėsi pažintinėje ekskursijoje, dalyvavo popietėje „Biblioteka – tavo žinios ir išmintis“ ir žiūrėjo lėlių teatro vaidinimą - „Mezginių pasaka“ (pagal R. Skučaitę). Pabradės miesto filiale vyko pokalbis „Pažink biblioteką iš naujo, surask savo knygą“. Sarių kaimo filiale aptarta D. Vaitkevičiūtės knyga „Trise prieš mafiją“, pristatytos A. Vestli knygos „Kelias į knygą niekada nesibaigia“.

Akcija „Vasaros skaitymai – 2010“ bibliotekose vyko birželio - rugpjūčio mėnesiais.

Vaikų literatūros skyriuje akcijos metu vaikams garsinių skaitymu metu pristatytos populiariausios knygos iš „penketuko“: K. Kasparavičiaus „Kiškis Morkus didysis“, R. Šerelytės „Krakatukų bruzgėlynai“ ir „Krakatukų pievelė“, R. Černiausko „Vaikai ir vaiduokliai“. Švenčionėlių miesto filiale garsiniams skaitymams pasirinktos populiarios knygos vaikams: V. Petkevičiaus „Gylės nuotykių ydų šalyje“, Š. Laužadžio „Švenčionių krašto legendos“, R. Šerelytės „Trenktukė, liūno vaikas“ ir kt. Pabradės miesto filiale skaitymui skatinti organizuotas renginukas „Pasaka – nusišypsok“ netradicinėje erdvėje – miesto vaikų lopšelyje – darželyje „Varpelis. Sarių kaimo filiale garsinių skaitymų metu susipažinta su A. Pietario knyga „Lapės gyvenimas ir mirtis“. Milkuškų kaimo filiale akcijos metu parengta teminė lentyna „Ką skaitysime šią vasarą“, vyko pokalbiai apie knygeles mažiesiems ir vyresniems, vaikai dalyvavo garsiniuose skaitymuose

„K.Borutos kūryba-vaikams“. Vidutinės kaimo filiale garsinių skaitymu metu netradicinėse erdvėse vaikai susipažino su V. Žilinskaitės, V.Račicko, A.Lindgren knygomis, vyko popietė „Krylovo pasakėčios realybėje“. Pasibaigus vasarai daugelyje bibliotekų organizuoti akcijos „Vasaros skaitymai – 2010m.“ renginiai (Vaikų lit.sk., Švenčionėlių, Pabradės m. fil.). Reškutėnų kaimo filiale palydint vasaros akciją vaikai piešė ir parengė piešinių parodą „Mano vasara su knyga“, aktyviausieji dalyviai buvo paskatinti prizais.

Populiarūs ataskaitiniais metais buvo daugelis kitų renginių vaikams: skaitytojų įrašymo į biblioteką šventės, knygnešio diena, Šiaurės šalių bibliotekų savaitė, etniniai renginiai ir pan.

Vaikų dailės darbų parodos dažnai veikia daugelyje bibliotekų: „Šviesi virš visų – gimtinė“, „Gražiausia šalis Lietuva vadinasi“ (Pabradės m. fil.), „Tai Lietuva, kurioj gimiau ir augu“ (Vaikų lit.skyr., Pabradės, Švenčionėlių m. fil.), „Žiemos pūkų tyloj lengvutės snaigės pasiklydo“ (Stanislavavo k.fil.), „Pražydo Velykų medis“ (Zadvarninkų k fil.) ir kt.

Skaitymo skatinimo programai įgyvendinti daugelyje bibliotekų panaudotas populiariusis „Knygų lagaminas“. Reškutėnų, Adutiškio, Zadvarninkų, Vidutinės, Strūnaičio kaimo filialuose pristatytos labiausiai vaikų pamėgtos knygelės.

23. 8 Netradicinės darbo formos

Netradicinės darbo formos bibliotekose yra vaikų pomėgių klubai. Ši veikla skatina dalyvių kūrybiškumą, ugdo meninius gebėjimus ir saviraišką, skatina tobulėjimą ir pan.

Populiariausi vaikų pomėgių klubai bibliotekose 2010m.:

- lėlių teatriukai ir vaikų dramos kolektyvai:

(Vaikų lit. skyrius, Pabradės ir Švenčionėlių m. filialai, Miežionėlių, Milkuškų, Sarių, Prienų, Reškutėnų k. filialai).

- etniniai ir kraštotyros klubai:

(Vaikų lit. syrius, Adutiškio, Bačkininkų, Reškutėnų, Strūnaičio, Stanislavavo, Zadvarninkų k. fil.)

- kūrybiniai klubai (Švenčionėlių m.fil., Pašaminės, Svirkų, Šventos k. fil.)

Vaikų literatūros skyriaus lėlių teatras „Boružėlė“ sėkmingai pasirodė tradicinėje rajono vaikų teatrų šventėje „Karūna-2010“. Etno klubas „Šaudyklėlė“ organizavo Atvelykio šventę „Vaikų velykėlės“, etno pamokėlę „Advento papročiai ir tradicijos“. Etno klube suburta vaikų folkloro grupė, pasirodoma miesto šventėse. Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekų lėlių teatrai „Žeimenukas“ ir „Žirniukas“ kūrybinius spektaklius pristato bibliotekoje, mokyklose, vaikų globos namuose.

Bačkininkų kaimo filiale kraštotyrininkų klubas „Nykštukas“ kasmet organizuoja tradicinę Kaziuko mugę bibliotekoje. Adutiškio kaimo filiale vaikų klubas „Spindulėlis“ organizavo knygnešio dienos popietę „Knygnešių takais“ pakviečiant kraštotyrininkę T. Pivoriūnaite. Renginio

metu veikė spaudinių paroda „Žodžiai keliauja“, skaitomos ištraukos iš knygų apie knygnešius. Vaikų dramos teatriukas „Linelis“ Milkuškų kaimo filiale pristatė etnovalandėles „Advento žaidimai“, „Suskinsim žolinių puokštę“. Kūrybinis kolektyvas rengė spektakliukus pagal rašytojo P. Mašioti kūrybą, programėlę parodyta neįgaliesiems žmonėms.

23.9 Informacinis darbas

Vartotojų vaikų informacijos poreikiams tenkinti naudojami pagrindiniai bibliotekų ištekliai:

- spaudinių fondai;
- katalogai ir kartotekos;
- teminiai aplankai;
- elektroninis katalogas;
- viešojo interneto prieiga;
- informaciniai renginiai, akcijos, ekskursijos.

Per metus atsakyta į 1694 užklausas vaikams. Tai sudaro 35% bendro vartotojų užklausų skaičiaus bibliotekose ataskaitiniais metais.

Bibliotekose formuojant informacijos įgūdžius įvairaus amžiaus vaikams vyko ekskursijos po bibliotekas „Knygų šalis“, „Knygų miestas“, „Biblioteka – stebuklingas knygų pasaulis“ ir kt. Populiarios ekskursijos Nacionalinės bibliotekų savaitės, Tarptautinės vaikų knygos dienos metu ir pan. Atvirų durų, Informacijos dienos, interneto valandos – tai priemonės skirtos suteikti daugiau žinių apie bibliotekų galimybes informacijos paieškos sistemoje.

Nuolat panaudojamos projekto „Bibliotekos pažangai“ siūlomos akcijos, viktorinos ir kiti informaciniai renginiai bibliotekose su interneto prieiga. Įsimintiniausios akcijos „Pirmas kartas internete? Drąsiau! Pirmyn!“, „Atgimimo istorija“.

Teminiai aplankai įvairiomis temomis populiarūs bibliotekose, tai „Lietuvos tūkstantmetis“, „Skaitymas ir mes“, „Be smurto prieš vaikus“, „Žalingiems įpročiams – ne“, „Mokykla ir aš“, „Gamta, paukščiai, gyvūnai“, „Pasaulis aplink mus“ ir pan.

Organizuojant akciją „Vasaros skaitymai – 2010m.“ bibliotekose parengti rekomenduojamos skaitymui literatūros sąrašai.

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas

Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema (LIBIS) Viešojoje bibliotekoje pradėta diegti 2004 metais. 2010 metais diegiant šią sistemą buvo vykdyti tolimesni elektroninio katalogo

kūrimo darbai Viešojoje bibliotekoje. Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekose, vaikų literatūros skyriuje pradėti knygų fondo rekatalogavimo darbai. Kaimo filialuose LIBIS sistemos taikymas ataskaitiniais metais nepradėtas.

2010 metais į šalies bibliotekų elektroninį katalogą įtraukta - 4639 nauji įrašai (2009m.-7206 įrašai).

Bendras įtrauktų įrašų skaičius pradėjus diegti LIBIS nuo 2004m. yra – 34566.

Analizinių straipsnių aprašų ataskaitiniais metais sukurta – 1596 (nuo 2004m.-11967) .

Sukurta naujų įrašų ataskaitiniais metais - 85 (nuo 2004m.-275).

Rekataloguota egzempliorių skaičius per metus – 8897(2009m.-3835).

Viešojoje bibliotekoje LIBIS diegimo darbus vykdo 6 darbuotojai. Tobulinant šios veiklos teorinius ir praktinius įgūdžius kaip ir ankstesniais metais dalyvaujama praktiniuose užsiėmimuose, seminaruose Nacionalinėje M.Mažvydo bibliotekoje, Lietuvos kultūros darbuotojų tobulinimosi centre, Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje.

Viešojoje bibliotekoje atsakingas specialistas - LIBIS administratorius nuolat konsultavo darbuotojus LIBIS programos diegimo klausimais, dėl technologinių procesų taikymo vyksta konsultacijos su UAB “Sintagma“ specialistais.

LIBIS programos įranga (serveris) yra Viešojoje bibliotekoje, patalpos su apsaugos priemonėmis. Dirbantiems specialistams su LIBIS programa įrengtos kompiuterizuotos darbo vietos.

2. Informacinis fondas

Ataskaitiniais metais informaciniai fondai bibliotekose atnaujinti nepakankamai dėl sumažėjusių lėšų iš valstybės biudžeto naujų knygų pirkimui.

Viešojoje bibliotekoje informacinis fondas pasipildė 40 fiz.vnt. naujų informacinių leidinių. Paminėtini leidiniai „Lietuva: enciklopedija“ t.2, „Enciklopedinis kompiuterijos žodynas, Conti F. „Senovės Romos enciklopedija, informaciniai kelionių vadovai: „Egiptas“, „Lenkija“, „Turkija“, „Norvegija“, „Čekija ir Slovakija“ ir kt.

- Viešosios bibliotekos informaciniame fonde yra sukaupta 3177 fiz. vnt. leidinių. Daugelis informacinio fondo leidinių buvo pagrindinis informacijos šaltinis atsakant į vartotojų užklausas. Su enciklopedijomis ir populiariais žinynais vartotojai supažindinami ekskursijų metu, organizuojant Atvirų durų, Informacijos dienas.

- Miestų bibliotekose informacinių leidinių fondas vidutiniškai yra 594 fiz.vnt. 2010m.šių bibliotekų informaciniai fondai nepakankamai atnaujinti dėl valstybės biudžeto sumažintų lėšų knygų pirkimui.

- Kaimo filiale informacinių leidinių fondas vidutiniškai yra 162 fiz.vnt.

Informacijos paieškai, vartotojų užklausoms atsakyti bibliotekose naudojami straipsnių spaudoje kopijų aplankai populiariomis temomis: „Žalingi įpročiai“, „Smurtas prieš vaikus“, „Globalizacija“, „Paveldas“, „Psichologija. Priklausomybė“(Viešojoji biblioteka), „Lietuvos tūkstantmečiui“, „Ekologija ir visuomenė“, „Žalgirio mūšiui-600 metų“, „Etnokultūra ir papročiai“, „Gamtos prieglobstyje“(Pabradės, Švenčionėlių miestų fil.).

Daugelyje bibliotekų nuolat veikia informacinių leidinių parodos, rengiamos ir perskaitomos vartotojams apžvalgos.

3. Katalogų ir kartotekų sistema

Bendras įrašų (aprašų) skaičius elektroniniuose ir korteliniuose kataloguose skaičius - 201303. Iš jų automatizuotai parengtų įrašų skaičius – 32582. Automatizuotai per metus parengtų įrašų skaičius - 4569.

2010m. į bibliotekų katalogus viso parengta ir įtraukta kortelinių aprašų – 4880 vnt.(2009m.-9010).

Viešosios bibliotekos abonemento abėcėlinis katalogas per metus papildyta 1226 kortelių (2009 m. – 1407). Redaguojant katalogus išimta kortelių -590 (2009 m. – 1050) kortelių. Kraštotyros ir citatų kartotekos papildyta 58 naujais korteliniais aprašais.

Rajono bibliotekų abėcėlinis tinklo katalogas yra sudarytas ir naudojamas Viešojoje bibliotekoje Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriuje.

Į Nacionalinį bibliotekų duomenų banką (NBDB) eksportuota per metus 1596 (2009m.-1764) analiziniai aprašai iš rajono laikraščių.

Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekose-filialuose 2010m. pradėta diegti LIBIS programa (rekatalogavimas). Bendras įrašų (aprašų) elektroniniuose, korteliniuose kataloguose skaičius 62004, iš jų automatizuotai per metus parengtų įrašų skaičius – 689. Informacijos paieškai naudojami korteliniai katalogai – abėcėlinis, sisteminis, vartotojams vaikams sudaryti katalogai ir kartotekos.

Kaimo bibliotekose-filialuose sudaryti korteliniai katalogai, bendras įrašų skaičius - 80473 (2009m.-85827). Vidutiniškai viename kaimo filiale kataloguose yra apie 4235 korteliniai įrašai.

4. Bibliografinis informacinis vartotojų aprūpinimas

2010m. Viešosios bibliotekos tinklo bibliotekose vartotojams suteikta užklausų - 4757(2009m. - 4858). Elektroninėmis priemonėmis gauta užklausų - 46.

Atsakytų užklausų skaičius – 4691, elektroninėmis priemonėmis atsakyta užklausų - 46.

- Viešojoje bibliotekoje gautų užklausų skaičius – 1254 (2009m.-1012), elektroninėmis priemonėmis gauta užklausų – 46, atsakytų užklausų skaičius – 1254, elektroninėmis priemonėmis atsakyta užklausų - 46.

- Miestų bibliotekose gautų užklausų skaičius – 1729 (2009m.-1756), elektroninėmis priemonėmis užklausų negauta. Atsakytų užklausų skaičius – 1689.

- Kaimo bibliotekose gautų užklausų skaičius – 1774 (2009m.-2090), elektroninėmis priemonėmis užklausų negauta. Atsakytų užklausų skaičius – 1748.

Per metus viena biblioteka mieste vidutiniškai gauna 994 vartotojų užklausas.

Vidutiniškai vienai kaimo bibliotekai tenka 93 gautos vartotojų užklaupos per metus.

Apie 80% yra teminės užklaupos, 14% - adresinės, 2% - tikslinamosios, 4% - faktografinės. Naudojami pagrindiniai informacijos ištekliai – duomenų bazės, elektroninis katalogas, interneto svetainės, spaudinių fondai, kartotekos, aplankai ir pan.

Vartotojų aptarnavimui 2010m. dažnai buvo taikomi informaciniai renginiai - organizuotos Informacijos ir Atvirų durų dienos „Diena internete“, „Ateik. Išmok. Naudokis“, „Biblioteka yra Tavo“(Viešoji biblioteka, Pabradės ir Švenčionėlių m.fil.). Daugelis bibliotekų pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ programą dalyvavo akcijose „ Internetas Jūsų sodui“(4 transliacijos), „Pirmas kartas internete? Drąsiau! Pirmyn!“, „Saugiai naršome ir bendraujame internete“, „ Saugiai naudojames elektroninėmis paslaugomis“, „Ką daryti, kad kompiuteris nepavogtų mūsų asmens duomenų?“ ir kt.

Viešojoje bibliotekoje parengti naujos literatūros sąrašai. Ši informacija nuolat teikiama su Švenčionių m. bendrojo lavinimo mokyklų bendruomenėms, Profesinio rengimo ir Papildomo ugdymo centrų specialistams.

5. Internetas

Interneto ryšiu ataskaitiniais metais aprūpinta 73% (2009m.- 68%) rajono bibliotekų. Kaime 68% filialų turi viešąją interneto prieigą.

Interneto paslauga vartotojams bibliotekose nemokama. Inteneto ryšį miestuose turi:

- Viešoji biblioteka;
- Vaikų literatūros skyrius, VIC (Viešojo interneto centras);
- Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekos-filialai.

Kaimo vietovėse inteneto ryšį turi:

- Adutiškio biblioteka - filialas;
- Kaltanėnų biblioteka - filialas;
- Labanoro biblioteka - filialas;

- Miežionėlių biblioteka - filialas (VIPT);
- Pašaminės biblioteka - filialas (VIPT);
- Reškutėnų biblioteka - filialas;
- Sarių biblioteka - filialas (VIPT);
- Strūnaičio biblioteka - filialas;
- Svirkių biblioteka - filialas;
- Stanislavavo biblioteka - filialas;
- Šventos biblioteka - filialas;
- Vidutinės biblioteka - filialas;
- Zadvarninkų biblioteka - filialas.

2010 metais rajono bibliotekose apsilankė daugiau kaip 30108 internetu naudotis lankytojų (2009m. –19000 lankytojai). Dabartiniame gyvenime nemaža dalis gyventojų naudojami prieiga prie interneto namuose. Bibliotekų veikloje pastebėta, kad vieni vartotojai naudojami tik internetu, kiti - internetu ir kitais informacijos ištekliais. Yra vartotojų kurie visai nesinaudoja internetu bibliotekose, dažniausiai tai vyresnio amžiaus žmonės.

Ataskaitiniais metais įgyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“ įvestas interneto ryšys Stanislavavo filiale, atnaujintas ryšys ir kompiuterinė įranga Labanoro ir Kaltanėnų filialuose. Bibliotekose vykdomi gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai, vyko interneto paslaugų akcijos ir pan.

6. Duomenys apie bibliotekų elektronines paslaugas

Bibliotekose kasmet daugėja vartotojų, kurie naudojami elektroninėmis paslaugomis.

- Bendras interneto seansų skaičius ataskaitiniais metais –40313;
- Atsisiųstųjų dokumentų skaičius – 1138;
- Atsisiųstųjų įrašų skaičius – nebuvo,
- Virtualių apsilankymų skaičius –42647.

Viešojoje bibliotekoje interneto seansų skaičius – 13629, atsisiųstųjų dokumentų –247, virtualių apsilankymų skaičius – 42647.

Viešojoje bibliotekoje vartotojai duomenų bazėmis naudojami per metus 90 kartų, LITLEX baze naudojami - 8 kartus, EBSCO – 28, Oxford – 54 kartus. Informacijos paieškai panaudota LIBIS sistema - 354, NBDB - 208 kartus.

7. Kraštyros veikla

Organizuojant kraštyros veiklą rajono bibliotekose 2010m. buvo komplektuojama literatūra apie Švenčionių kraštą ir jo žmones, kultūros paveldo objektus, papročius. Rašomi bibliotekų

metraščiai, rengiami kraštotyros darbai, informaciniai lankstukai, renkama medžiaga, pildomos kraštotyros kartotekos.

Kraštotyros literatūros fondas Viešojoje bibliotekoje pasipildė 23 pavadinimų kraštotyros knygomis. Filialuose gauta vidutiniškai 4-5 knygos kraštotyros temomis. Paminėtini leidiniai - Apanavičius R. „Etninė muzika“, „Nalšios muziejus: Nalšios muziejaus audiniai“, Jakštas A. „Lemtis“, Trusovas V. „Siauri likimo vartai“, „Kelias į Nepriklausomybę“, D. Karvelio „Iš Radvilų giminės istorijos“, „Bažnyčios istorijos studijos“, „Lietuva1009 – 2009“, „Lietuvos muzikos istorija“ t.2, „Šventojo Kazimiero gerbimas Lietuvoje“ ir kt.

Ataskaitiniais metais pažymėta Švenčionių kraštietės, profesorės, etnologės Pranės Dundulienės 100 – osios gimimo metinės. Kartu su Lietuvos istorijos Etnologijos skyriaus specialistais organizuota tarptautinė konferencija „Etnologija: istorija, dabartis ir perspektyvos“, kurioje dalyvavo etnologai, istorijos specialistai iš Lietuvos, Ukrainos, Baltarusijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Suomijos.

Švenčionyse 2010-ųjų vasarą miesto šventės metu poezijos kūrėjai ir gerbėjai buvo pakviesti į krašto literatų popietę „Čia mano miestas su eilėmis, dainom ir saule...“. Netradicinėje erdvėje – miesto parke popietės metu kūrybinius skaitymus pristatė 6 krašto literatai eiliuotojai.

Bibliotekininkams seminaro metu pristatytas Viešosios bibliotekos specialistų parengtas kraštotyros darbas „Algis Jakštas garsina Lietuvą pasaulyje, Švenčionis – Lietuvoje“ (apie fotomenininką A. Jakštą).

Adučiškio kaimo filialas dalyvavo šio krašto Lazdinių – Adučiškio etnografinio ansamblio 40 – mečio jubiliejinėje šventėje „Gyvenimas supintas iš dainų“, išleista reklaminė medžiaga.

Vidutinės kaimo filialas dalyvavo organizuojant vasaros metu Karklinės ir Ziboliškės kaimų šventes – sueigas. Rudenį šiame filiale paminėtas anapilin jau išėjusios Vidutinės kaimo dainininkės Anelės Karmonienės 95-osios gimimo metinės. Vakaro metu skambėjo dainos surinktos kraštietės A.Karmonienės dainų rinktinėje „Švintų rytų rytelių“.

Sarių kaimo filialas dalyvavo skelbtame konkurse „Senjorai – Lietuvos visuomenės dalis“, rengiant projektą gautas finansavimas iš G. Steponavičiaus paramos fondo. Parengtas kraštotyros darbas „Sarių metraštis“, organizuotas renginys kaimo bendruomenei pristatyti kraštotyros medžiagai.

Strūnaičio kaimo filiale organizuota tautodailininkės Janinos Pavliukevičienės personalinė paroda skirta autorės jubiliejinei sukakčiai. Etninei kultūrai populiarinti organizuota Advento vakaronė „Kai vakarai ilgėja“. Bibliotekoje veikė spaudinių paroda „Adventas – šventės laukimas“, rankdarbių paroda „Tas nenuspėjamas grožio pasaulis“, strūnaitiško D. Umbraso fotografijos darbų paroda. Seniesiems liaudies papročiams populiarinti Pabradės miesto filiale organizuota literatūrinė

kompoziciją „Malda į šviesą“, renginio dalyviai apdovanoti moksleivių sukurtais kalėdiniais atvirukais.

Viešojoje bibliotekoje atnaujinti kraštotyros informacija aplankai: „Mūsų miesteliai“, „Juozapo Jakšto kūryba Lietuvai“ (medžio drožėjo, kraštiečio J. Jakšto – 70-mečiui), „Išsaugoti kiekvienos tautos savitumą“ (apie tautines mažumas krašte), „Tautos lobynai iš širdies į širdį“, „Senieji Nalšios žemės kaimai“, „1863 m. sukilimo istorijos Švenčionių krašte“, „Apie Švenčionių krašto bažnyčias“, „Žadinusi meilę ir pagarbą savosios tautos vertybėms“ (prof. P. Dundulienė -100 m.), „Knygos apie Švenčionių kraštą išleistos 1990 – 2010 metais“. Panašia tematika kraštotyros aplankus papildė Pabradės, Švenčionėlių, Adutiškio, Stanislavavo, Svirkų, Zadvarninkų ir kt. filialai.

Kilnojamos kraštotyros literatūros parodos „Prisilieskime prie savo krašto istorijos“, „Čia mano miestas su eilėmis, dainom ir saule...“, „Žadinusi meilę ir pagarbą savosios tautos vertybėms“ (kraštietei, etnologei P. Dundulienė - 100m.) parengta iš Viešosios bibliotekos kraštotyros fondų, veikė Kaltanėnų, Pašaminės, Miežionėlių ir kt. filialuose.

Bibliotekose kasmet yra rašomi veiklos metraščiai.

Ataskaitiniais metais kraštotyros medžiaga buvo kaupiama užrašant kaimų gyventojų pasakojimus, atsiminimus. Milkuškų kaimo filiale renkama medžiaga apie seniausius kaimo gyventojus, Miežionėlių – apie žymias vietas seniūnijos teritorijoje. Svirkų kaimo filiale sukaupta medžiagos apie buvusį ūkį ir renkama medžiaga apie dabartinę kaimo bendruomenę. Šventos kaimo filiale pradėta užrašyti pasakojimus apie kaimo muzikantus šiose apylinkėse. Apie kaimo šviesuolius ir kultūros puoselėtojus adutiškietis - kraštotyrininkę T. Pivoriūnaitę, Lazdinių – Adutiškio etnografinio ansamblio vadovę P. Krivickienę, bibliotekos vedėją E. Sivickienę pradėta rinkti medžiaga Adutiškio kaimo filiale.

Vidutinės kaimo filiale atredaguota šiame kaime veikusių mokyklų kraštotyros medžiaga - „Vidutinės kaimo mokyklos metraščiai“. Atredaguoti kiti kraštotyros darbai - „Žolinės šventės Reškutėnuose“ (tradicijos, puokštės, žolynai, Reškutėnų k.fil.), „Adutiškis dainoje“ (Adutiškio k. fil.).

Interneto portalo „Vilnijos vartai“ kūrimo darbai ataskaitiniais metais buvo tęsiami Viešojoje bibliotekoje, medžiagą pateikė Pabradės, Švenčionėlių ir kaimo filialų bibliotekų specialistai. Per metus kraštotyros portalas www.vilnijosvartai.lt papildytas medžiagą apie 16 vietovių Švenčionių rajone – Adutiškio, Svirkų, Pabradės seniūnijų kaimai ir kita informacija. Organizuojant Informacijos dienas, ekskursijas, Atvirų durų dienas internetinės kraštotyros informacijos ištekliai nuolat naudojami bibliotekose su interneto prieiga. Atsakant į vartotojų

užklaudas kraštotyros portalas www.vilnijosvartai.lt yra vienas iš pagrindinių informacijos apie Švenčionių kraštą šaltinių.

Igyvendinant projektą „Bibliotekos pažangai“ krašto enciklopedijos www.grazitumano.lt skelbtame konkurse „Atvirukai iš gimtinės“ bibliotekų vartotojai turėjo galimybę pateikti išpūdingiausių mūsų krašto vietovaizdžių nuotraukas ir pan.

Kraštotyros kartoteka bibliotekose:

- bendras kortelinių aprašų skaičius kraštotyros kartotekoje – 10414.
- naujų kortelinių aprašų skaičius parengtų 2010m. – 379.
- elektroninių įrašų skaičius bendras – 6804, per metus naujų el.įrašų parengtų – 795.

V. METODINĖ VEIKLA

2010 metais Viešosios bibliotekos metodinė veikla organizuota pagal parengtą „Savivaldybės Viešosios bibliotekos veiklos planą 2010 metams“.

Pagrindiniai metodinės veiklos tikslai ir uždaviniai :

- bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimo organizavimas;
- mokymai ir žinių tobulinimas informacinių technologijų srityje;
- sisteminga metodinė pagalba specialistams;
- patrauklaus bibliotekų įvaizdžio kūrimas;
- projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdymas.

Ataskaitiniais metais buvo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-2011 Skaitymo skatinimo programa. Siekiant programos uždavinių miestų ir kaimų filialuose kasmet organizuojamos tradicinės akcijos „Vasaros skaitymai-2010“, „Metų knygos rinkimai“, „Keliaujantis lagaminas“. Aktyviausiai akcijose dalyvavo Vaikų literatūros skyrius, Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialai, Adučiškio, Svirkų, Stanislavavo, Strūnaičio, Zadvarniškų, Sarių, Miežionėlių ir kt. kaimo filialai.

Pažymint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo 20-metį ir Žalgirio mūšio 600m. istorinę sukaktį rajono bibliotekos dalyvavo Viešosios bibliotekos skelbtame piešinių konkurse „Tai Lietuva, kurioj gimiau ir augu...“. Konkurse dalyvavo miestų ir kaimo bibliotekos, dalyviai buvo skirstomi pagal amžiaus grupes – II-IV klasių ir V-VII klasių. Parengti ir patvirtinti konkurso nuostatai. Geriausiai konkurse pripažinti kaimo bibliotekų grupėje - Svirkų, Adučiškio, Reškutėnų, Prienų, Šventos jaunųjų menininkų darbai. Miestų bibliotekų grupėje aktyviausi buvo Meno mokyklų Dailės klasių moksleiviai.

Vykdamas projektą „Bibliotekos pažangai“ 2010m. interneto prieiga įrengta Stanislavavo kaimo filiale. Aprūpinta kompiuterine įranga, pagerintas interneto ryšys Labanoro ir Kaltanėnų filialuose, paslauga tapo pigesnė ir kokybiškesnė. Organizuotos gyventojams informacijos akcijos pagal projektą „Bibliotekos pažangai - „Internetas Jūsų sodui“ (4 transliacijos), „Pirmas kartas internete. Drąsiau! Pirmyn!“, „Saugiai naršome ir bendraujame internetu“ ir kt.

Pagrindinis šio projekto tikslas 2010m. buvo nukreiptas į gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymus bibliotekose. Bibliotekininkams mokymai vyko Viešojoje bibliotekoje, kursų programą išklausė 32 specialistai dirbantys mieste ir kaime. Mokymų dalyviai pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ programą susipažino su informacinių technologijų valdymu, išklausa mokymų programa ir gauti ESDL pažymėjimai.

Mokydamiesi patys specialistai bibliotekose nuolat organizavo grupinius ir individualius mokymus informacinių technologijų srityje. Aktyviai gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymus filialuose organizavo Švenčionėlių, Pabradės, Reškutėnų, Zadvarninkų, Miežionėlių, Strūnaičio bibliotekų darbuotojos. Mokymų dalyviai gavo pažymėjimus, apmokyta per metus 156 vartotojai, iš jų kaime – 50. Mokymų dalyviai naudojami mokomąją medžiagą, knygomis ir kitomis priemonėmis, kurias gavo kiekvienas kursų klausytojas.

Kiekvienoje bibliotekoje turinčiai viešą interneto prieigą vyko „Sodros“ elektroninio gyventojų aptarnavimo mokymai. Bibliotekininkės perteikė turimas žinias ir informaciją vartotojams apie šios sistemos panaudojimą. Kasmet daugiau gyventojų naudojami Valstybinės mokesčių inspekcijos (VMI) sistema, todėl šios srities specialistai organizavo mokymus bibliotekose (Viešojoje bibliotekoje, Pabradės ir Švenčionėlių miestų fil., Sarių, Miežionėlių, Adutiškio ir kt. kaimo filialuose).

Viešosios bibliotekos ir miestų filialų 11 darbuotojų lankė informacinių technologijų mokymų kursą „Žinių atnaujinimas“ pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ numatytą programą.

2010m. Viešosios bibliotekos ir miestų filialų specialistai tęsė anglų kalbos žinių mokymus pradėtus 2009m., tema „Informacijos valdymo anglų kalbos gebėjimų ugdymas“, kurso programą išklausė ir gavo pažymėjimus 6 specialistai.

Nuotolinio mokymosi kursą „Žiniatinklis-2.0“ ataskaitiniais metais baigė Viešosios bibliotekos 3 specialistai ir 3 specialistai Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialuose. Viešojoje bibliotekoje nuotolinio mokymosi kursą „Viešieji ryšiai bibliotekininkams“ baigė 2 specialistai, 2 specialistai Pabradės ir Švenčionėlių miestų filialuose, Adutiškio ir Reškutėnų kaimo filialų bibliotekininkės.

Kvalifikacijos kėlimui buvo kreipiamas nuolatinis dėmesys. Kasmet rengiamas kvalifikacijos kėlimo poreikių planas pagal LKDTC siūlomus seminarus. Pakėlusią kvalifikaciją

darbuotojų skaičius per metus – 36 (81%), t. sk. Viešojoje bibliotekoje – 12, Pabradės, Švenčionių miestų filialuose – 7, kaimo filialuose – 17.

Bibliotekų specialistai dalyvavo 17-oje seminarų, pasitarimų, mokymų, kurie vyko Nacionalinėje M.Mažvydo bibliotekoje, Lietuvos Kultūros darbuotojų tobulinimosi centre, Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešojoje bibliotekoje, projekto „Bibliotekos pažangai“ mokymuose. Seminarų temos – „LIBIS pradmenys“, „Bibliotekų informacinių išteklių sklaidos galimybės“, „Naujoviška biblioteka-kurkime ją patys“, „Bibliotekų atstovavimo mokymai“, „Bibliotekos – gyventojams“, „Interaktyvių elektroninių paslaugų, skirtų leidiniams ir publikacijoms užsakyti ir gauti Viešosiose bibliotekose, plėtra“, „Elektroninės lojalumo sistemos“, „Vartotojų aptarnavimo tradicijos ir inovacijos“ ir kt.

2010 metais bibliotekų specialistai kėlė kvalifikaciją stažuotėse užsienio šalyse. Viešosios bibliotekos specialistė D.Bučelienė dalyvavo Lietuvos bibliotekininkų draugijos ir Europos komisijos delegacijos stažuotėje Amsterdame ir Briuselyje. Kelionės metu aplankytas Europos parlamentas ir Amsterdamo miesto Viešoji biblioteka, susipažinta su šių institucijų veikla.

Adučiškio kaimo filialo specialistė V.Matasova kėlė kvalifikaciją 7 dienų stažuotėje užsienio šalyse – Vokietijoje ir Prancūzijoje, tema „Vokietijos ir Prancūzijos kaimo plėtros tendencijos, partnerystės ir bendradarbiavimo svarba stiprinant kaimo vietovių patrauklumą“.

Viešojoje bibliotekoje komplektuojama metodinė literatūra ir prenumeruojamas profesinis žurnalas „Tarp knygų“.

Rajono bibliotekoms nuolat teikiama metodinė pagalba. Bibliotekų veiklai planuoti parengta metodinė rekomendacija „Ižymios 2011 m. datos“.

Organizuota 1 stažuote Jakelių ir Pavoverės kaimo filialų darbuotojams tema „Fondo apskaita bibliotekoje“. Praktikumai „Renginių organizavimas bibliotekoje“ ir „Kraštotyros medžiagos rengimas ir panaudojimas bibliotekoje“ – Pabradės miesto ir Labanoro, Vidutinės kaimo filialų bibliotekininkams.

Darbo organizavimo bibliotekose klausimais Viešojoje bibliotekoje vyko 3 gamybiniai pasitarimai. Išklaustyta 11 pranešimų bibliotekų veiklos organizavimo klausimais: „Rajono bibliotekų 2009 metų statistikos rodikliai“, „Projekto „Bibliotekos pažangai“, įgyvendinimas rajono bibliotekose“, „Kilnojamų parodų rengimas kaimo filialams“, „Užsienio duomenų bazių pristatymas“, „Kraštotyros darbas „Algis Jakštas garsina Lietuvą pasaulyje, Švenčionis- Lietuvoje“, „Kraštotyros veikla ir perspektyvos rajono bibliotekose 2010 metais“, „Kultūros projektų finansavimas“ ir kt.

Kvalifikacijai kelti Viešosios bibliotekos specialistai organizavo 1 seminarą, išklaudytos temos „Užsienio duomenų bazės bibliotekoje“, „Rajoninis piešinių konkursas „Tai

Lietuva, kurioj gimiau ir augu...“, „Kraštotyros darbas „Algis Jakštas garsina Lietuva pasaulyje, Švenčionis- Lietuvoje“. Seminaro metu pasidalinta gera patirtimi, pristatytas Vaikų literatūros skyriaus lėlių teatro „Boružėlė“ spektaklis „Mezginių pasaka“.

Teikiant metodinę pagalbą nuvykus į filialus organizuotos 26 išvykos, išvykose išbūta 18 dienų, jų metu suteikta konsultacijų įvairiais klausimais – projekto „Bibliotekos pažangai“ vykdymo eiga, elektroninės paslaugos, vartotojų telkimas filiale, kraštotyros veikla, vaikų užimtumas, skaitymo skatinimo priemonių taikymas bibliotekos veikloje ir pan.

Vienas filialas vidutiniškai aplankytas po 1 kartą per metus. Administracijos darbuotojai išvyko į filialus - 5 kartus, Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyriaus specialistai - 12 kartų, metodininkė - lankėsi 16 kartų. Adučiškio, Bačkininkų, Kaltanėnų, Reškutėnų, Sarių, Strūnaičio, Vidutinės kaimo filialai ir Švenčionėlių miesto filialas aplankyti po 2 kartus per metus. Viešosios bibliotekos specialistai lankėsi bibliotekų renginiuose, atliekant rajoninio vaikų piešinių konkurso „Tai Lietuva, kurioj gimiau ir augu...“vertinimą.

Kasmet dalyvaujama Kultūros ministerijos skelbiamuose konkursuose teikiant projektus finansavimui gauti. Kultūros rėmimo fondui pateikti 2 projektai: „Reškutėnų krašto amatai fotografijoje“(Reškutėnų k. fil.) ir „Nuostabi saulės sonata Gyvenimui“(Pabradės m. fil.).

2010m. įgyvendinti 3 projektai: „Vietinių bendruomenių ir bibliotekų bendradarbiavimo skatinimas kuriant bibliotekai ir bendruomenei aktualų skaitmeninį turinį“ (Reškutėnų fil.), „Interaktyvių elektroninių paslaugų diegimas Viešojoje bibliotekoje (Viešoji biblioteka), „Sarių kaimo metraštis“ (Sarių fil.).

Metų eigoje nuolat analizuojami bibliotekų veiklos statistiniai duomenys - vartotojų telkimo, išduoties, apsilankymų. Rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos ataskaitinių metų statistiniai duomenys pateikiami LIBIS sistemoje statistikos modulyje.

Metodinėje veikloje ataskaitiniais metais dalyvavo visi Viešosios bibliotekos padaliniai – Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinis – informacinis skyrius, Vaikų literatūros skyrius, Spaudinių tvarkymo ir komplektavimo skyrius. Nuolat teikiamos konsultacijos, metodinė parama išvykų metu, rengiami pranešimai ir kilnojamos parodos.

VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

Viešoji biblioteka ir filialai 2009m. bibliotekų veiklos tyrimuose nedalyvavo.

VII. PERSONALAS

2010 metais rajono savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle dirbo 58 darbuotojai (skaičius nepakito). Iš jų profesionalūs bibliotekininkai 44 - (2009m.- 44).

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nepilną darbo dieną skaičius – 5 (2009m.- 4).

Viešojoje bibliotekoje profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nepilną darbo dieną – nebuvo (2009m.-nebuvo).

Miestų bibliotekose filialuose profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nepilną darbo dieną – 1 (2009m.-1).

Kaimo bibliotekose filialuose profesionalių bibliotekininkų dirbančių nepilną darbo dieną darbuotojų skaičius – 4 (2009m.- 3).

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas:

-su aukštuoju išsilavinimu – 9(2009m.-9), Viešojoje bibliotekoje – 2(2009m.- 2), miestų filialuose – 5(2009m.- 5), kaimų filialuose – 2 (2009m.-2).

- su aukštesniuoju išsilavinimu – 22(2009m.-21), Viešojoje bibliotekoje –9 (2009m.-9), miestų filialuose – 3(2009m.- 3), kaimų filialuose – 10 (2009m.-9).

- kitas išsilavinimas - 13 (2009m.-14), Viešojoje bibliotekoje –5 (2009m.-5) , miestų filialuose – 1 (2009m.-1), kaimų filialuose - 7 (2009m.-8).

2010m. tęsė studijas neakivaizdiniu būdu 2 specialistai, Vilniaus pedagoginis universitetas, socialinės pedagogikos studijų programa.

Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai:

- vartotojų skaičius 1-am bibliotekininkui rajone – 253 vartotojai (2009m. - 257). Viešojoje bibliotekoje visam darbuotojų skaičiui – 124 vartotojai(2009m.- 133) , aptarnaujančiam personalui – 221 vartotojai (2009m.- 237).

- miestų bibliotekose - 522 (2009m.- 516), kaimų bibliotekose – 234 vartotojai (2009m.- 237).

- lankytojų skaičius 1 – am bibliotekininkui rajone – 2970 (2009 m.- 2898), Viešojoje bibliotekoje visam darbuotojų skaičiui – 2111 (2009m. - 2109), aptarnaujančiam personalui – 3753 (2009m.- 3730) lankytojai, miestų bibliotekose – 4706 (2009m.- 4350), kaimų bibliotekose –2871 (2009 m. - 2884) lankytojai.

- išduotis fiz. vnt. 1-am bibliotekininkui rajone –5690(2009 m. - 6178) fiz.vnt., Viešojoje bibliotekoje visam darbuotojų skaičiui – 2797(2009m.-3186) fiz.vnt. , aptarnaujančiam personalui- 4973 (2009m.-5665), kaimo bibliotekose –4770 (2009 m. - 5539) fiz.vnt.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė

Ataskaitiniais metais žiemos sezono metu visos rajono bibliotekų patalpos buvo šildomos.

Nuo 2009m. Viešojoje bibliotekoje pradėti renovacijos darbai – pakeista stogo danga ir patalpų langai. Ataskaitiniais metais Viešojoje bibliotekoje pradėti vykdyti ir užbaigti šildymo ir ventiliacijos sistemų atnaujinimo darbai.

Renovacijos darbai 2010m. vyko Vaikų literatūros skyriuje, patalpos yra miesto vaikų darželio “Liepaitė” pastate. Čia buvo pakeista stogo danga, langai ir atnaujinta šildymo sistema.

Einamieji remontai ataskaitiniais metais atlikti Kaltanėnų ir Strūnaičio filialuose.

Telefono ryšys įvestas Prienų filiale, 89% kaimo bibliotekų yra telefonizuotos.

73% rajono bibliotekų turi viešąją interneto prieigą, kaimo filialuose - 68% filialų naudojami interneto ryšiu.

Pagal projekto „Bibliotekos pažangai“ reikalavimus Reškutėnų filiale patalpų apsaugai įrengtos langams grotos. Viešoji biblioteka turi paramos gavėjo statusą, todėl 2010m. gavus iš GPM(gyventojų pajamų mokesčio) 2% skirtų paramai įsigyti stalai kompiuterizuotoms darbo vietoms įrengti Labanoro, Stanislavavo, Kaltanėnų filialams.

Daugelio kaimo filialų patalpų būklė patenkinama, reikalingi einamieji remontai. Pavoverės filialas yra avarinės būklės pastate, reikalinga biblioteką perkelti į geresnes patalpas. Milkuškų filialui reikalingos geresnes ir gyvenvietės centre esančios patalpos.

2. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

Savivaldybės Viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais buvo naudojami vartotojų poreikiams ir darbo procesams atlikti stacionarūs ir nešiojami kompiuteriai. Bendras skaičius visose bibliotekose yra 107 kompiuteriai (2009 m. - 97).

Daugiausia kompiuterių turi Viešoji biblioteka – 43. Kaimo filialuose esanti kompiuterinė įranga sudaro 45% nuo bendro kompiuterių skaičiaus.

Kopijavimo aparatų tiesiogiai prieinamų vartotojams viso yra – 19 (2009m.-16). Dokumentų kopijavimo paslaugoms teikti naudojamas aparatas “Konica 1212“(2 vnt.Viešojoje bibliotekoje). Pabradės ir Švenčionėlių miestų bibliotekose naudojami kopijavimo aparatai “Konica 1212.

Dokumentų laminavimo mokamoms paslaugoms bibliotekose teikti naudojami aparatai „Ezens“ yra 3 vnt., Viešojoje bibliotekoje, Švenčionėlių ir Pabradės miestų bibliotekose.

Dokumentų įrišimo ofisiniu būdu aparatas „Lamirel“ yra Viešojoje bibliotekoje, ši paslauga vartotojams yra mokama. Katalogams korteliniai aprašai spausdinami Brother HL-5250DN įranga.

3. Patalpų plotas

Bendras bibliotekų patalpų plotas – 2710 (2009 m. - 2710) kvadratinų m, iš jų naudingas – 2155 (2009m. - 2155 kvadratinų m).

Viešosios bibliotekos patalpos yra 553 (2009 m.- 553) kvadratiniai m, iš jų naudingas – 433 (2009m.- 433 kvadratiniai m).

Miestų bibliotekų patalpų plotas – 698 (2009m. - 698) kvadratiniai m, naudingas – 525 (2009m.-525) kvadratiniai m.

Bendras kaimo filialų plotas – 1459 (2009m.- 1459) kv.metrų, naudingas – 1197 (2009m.- 1197) kv.metrų.

4. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų metrų – 4951(2009m.- 4505) m, Viešojoje bibliotekoje – 1034 (2009m.- 991) m, miestų bibliotekose – 1511(2009m.-1372) m, kaimų filialuose –2142 (2008m.-2404) m.

Atviro fondo lentynų metrų –4244 (2008m.- 4686) m, Viešojoje bibliotekoje –730(2008m.- 771) m, miestų bibliotekose – 1372 (2008m.-1511) m, kaimų filialuose – 2406 (2009m.-2142) m.

IX. FINANSAVIMAS

1. Einamosios (paprastosios) išlaidos

Darbo užmokesčiui ataskaitiniais metais lėšų –669,4 tūkst.Lt (2009 m.- 739,8 tūkst.Lt).

Dokumentų įsigijimui lėšų – 49,0 tūkst.Lt (2009m.- 93,8 tūkst.Lt).

Fondų apsaugai, dokumentų pristatymui iš išorės ir per TBA ataskaitiniais metais lėšų neišleista.

Įvairioms išlaidoms (įmokos soc.draudimui, išlaidos patalpų nuomai, komunalinėms paslaugoms, smulkiam remontui) – 321,6 tūkst.Lt (2009m.-309,1 tūkst.Lt).

Paramos būdu gautos lėšos -11,2 (2009m.-32,0 Lt).

2. Kapitalinės išlaidos

Kompiuterinėms sistemoms – įrangai ir programoms ataskaitiniais metais 5,5 tūkst.Lt (2009m.-8,4 tūkst.Lt). Kapitalinėms išlaidoms lėšų nepanaudota.

3. Pajamos ir finansavimas

Ataskaitiniais metais savivaldybės Viešajai bibliotekai skiriamos lėšos iš valstybės ir steigėjo sumažėjo.

Gauta lėšų iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos) 2010 metais –996,7 tūkst.Lt (2009 m. – 1152,0 tūkst.Lt) .

Lėšų iš kitų viešų šaltinių, korporacijų, privačių šaltinių negauta.

Specialūs grantai – projektų finansavimui lėšų negauta.

Gautos pajamos – už mokamas paslaugas Viešoji biblioteka, miestų ir kaimų bibliotekos 2010 metais gavo lėšų – 2,3 tūkst. Lt (2009 m. – 1,2 tūkst. Lt).

Duomenų bazių ir periodinių leidinių prenumeratai gauta 19,1 Lt (2009m.- 32,6 tūkst. Lt).

Paramos būdu gautos lėšos (skiriant pajamų mokesčio 2 % -1,2 Lt (2009m.-1,7Lt).

Gauta knygų parama – 1694 fiz.vnt. (2009m.- 4917 fiz.vnt.) Tai populiarius leidiniai iš leidyklų „Gera knyga“, „Alma littera“, „Šviesa“ ir kt.

X. IŠVADOS

1. Pasiekimai

Ataskaitiniais 2010 metais rajono savivaldybės Viešoji biblioteka sėkmingai tesė bendrą Lietuvos bibliotekose įgyvendinamą projektą „Bibliotekos pažangai“ (vykdomas 2007-2011m.). Įsteigta naujas interneto prieigos taškas – Stanislavavo kaimo bibliotekoje, atnaujintas interneto ryšys Kaltanėnų ir Labanoro bibliotekose, gauta nauja kompiuterinė įranga ir įrengta pritaikytos darbo vietos vartotojams. Bendras naudojamų bibliotekose kompiuterių vartotojams ir darbuotojams skaičius yra – 107.

Bibliotekose vykdoma Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta Skaitymo skatinimo programa 2006-2011m.

Viešoji biblioteka ataskaitiniais metais pradėjo teikti Interaktyvias paslaugas vartotojams, įrengta ir naudojamas Dokumentų gražinimo įrenginys (DGI) kartu su vaizdo kamera.

LIBIS diegimo srityje pradėta taikyti automatizuota skaitytojų aptarnavimo sistema Viešojoje bibliotekoje, naudojamas skaitytojo pažymėjimas (bilietas).

2010m. Viešoji biblioteka teikė daugiau mokamų paslaugų, gauta pajamų už šias paslaugas per metus 2302 Lt

Interneto lankytojų skaičius per metus išaugo daugiau 10tūkst. lankytojų interneto prieigos taškuose lyginant su 2009m.

Vartotojų mokymams naudotis bibliotekų ištekliais ir susipažinti su informacinėmis technologijomis skirtas valandų laikas išaugo 4 kartus.

Reškutėnų kaimo bibliotekoje-filiale pradėtas įgyvendinti šiuolaikiškas projektas „Vietinių bendruomenių ir bibliotekų bendradarbiavimo skatinimas kuriant bibliotekai ir bendruomenei aktualų skaitmeninį turinį“.

Viešosios bibliotekos interneto svetainė teikė informaciją apie bibliotekų paslaugas, renginių reklamą ir kt.

2010 metais pradėtos renovuoti Viešosios bibliotekos patalpos, atnaujinta šildymo sistema ir įrengta ventiliacijos sistema. Vaikų literatūros skyriuje (patalpos bendrame pastate vaikų darželyje „Liepaitė“).

2. Trūkumai

Viešosios bibliotekos ir filialų patalpos nepritaikytos naudotis neįgaliesiems turintiems judėjimo sutrikimų. Bibliotekų patalpos yra antrame aukšte, nėra įrengta specialių judėjimo takelių. Pagal statistinius duomenis tik 8% neįgaliųjų naudojami bibliotekų paslaugomis.

Augantis migruojančių gyventojų iš Lietuvos į užsienio šalis skaičius turi įtakos bibliotekų statistikos rodiklių mažėjimui. Didėja senyvo amžiaus žmonių kurie dėl regėjimo sutrikimų neturi galimybių skaityti.

3. Problemos

Nepakankamas Kultūros ministerijos finansavimas bibliotekų fondų atnaujinimui, lėšos ataskaitiniais metais Viešajai bibliotekai tebuvo 20,3 tūkst.Lt. Rajono bibliotekų fondų atnaujinimui ir skaitymo skatinimui kasmet reikėtų šių lėšų daugiau kaip 100 tūkst.Lt.

Dėl mažų atlyginimų aukštąjį bibliotekinį universitetinį išsilavinimą įgiję specialistai renkasi kitas veiklos sritis.

Daugelyje kaimo filialų būtina atlikti einamuosius remontus.

Švenčionių rajono savivaldybės

Viešosios bibliotekos direktorė

Janina Bartoševičienė

Ataskaitą parengė:

Viešosios bibliotekos

direktorės pavaduotoja

Violeta Bruvinskienė,

el.p. metodinis@svencioniuvb.lt

tel.nr. 8-387 5 16 49